

HØLAND & SETSKOG
SPAREBANK

SIDEN 1849

ÅRSRAPPORT 2014

Styrets årsberetning	s 5
Nøkkeltall	s 17
Resultat	s 18
Balanse	s 19
Kontantstrømoppstilling	s 21
NOTER	
Note 1 Generell informasjon	s 22
Note 2 Regnskapsprinsipper	s 22
Note 3 Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger	s 27
Note 4 Segmenter	s 27
Note 5 Kapitalstyring og kapitaldekning	s 29
Note 6 Risikostyring	s 30
Kredittrisiko	
Note 7 Kredittrisiko	s 31
Note 8 Utlån fordelt på kundegrupper og geografi	s 33
Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegruppe	s 35
Note 10 Nedskrivninger og tap på utlån	s 36
Likviditetsrisiko	
Note 11 Likviditetsrisiko	s 37
Markedsrisiko	
Note 12 Renterisiko	s 38
Note 13 Valutarisiko	s 39
Note 14 Kursrisiko	s 39
Note 15 Finansielle derivater	s 39
Resultatregnskap	
Note 16 Renteinntekter	s 39
Note 17 Andre inntekter	s 40
Note 18 Lønn	s 41
Note 19 Andre driftskostnader	s 41
Note 20 Skattekostnad og utsatt skatt	s 41
Balanse	
Note 21 Kategorier av finansielle instrumenter	s 42
Note 22 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost	s 43
Note 23 Finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi	s 44
Note 24 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	s 45
Note 25 Aksjer	s 45
Note 26 Finansielle derivater	s 46
Note 27 Tilknyttet selskap	s 46
Note 28 Varige driftsmidler	s 47
Note 29 Eiendeler holdt for salg	s 47
Note 30 Gjeld til kredittinstitusjoner	s 47
Note 31 Innskudd fra og gjeld til kunder	s 48
Note 32 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	s 49
Note 33 Annen gjeld	s 49
Note 34 Pensjonsforpliktelser	s 50
Note 35 Ansvarlig lånekapital	s 51
Note 36 Egenkapital	s 51
Poster utenfor balansen	
Note 37 Betingede forpliktelser	s 51
Note 38 Egenkapitalbevis og egenkapitalbeveiseiere	s 52
Note 39 Fortjeneste pr. egenkapitalbevis	s 53
Note 40 Hendelser etter balansedagen	s 53
Note 41 Transaksjoner med nærstående parter	s 53
Note 42 Ytelser til ledende ansatte	s 54

Styret i Høland og Setskog Sparebank

Bak fra venstre: Adm. banksjef John Sigurd Bjørknes , John-Ivar Udnessether,
styreleder Jarle Bergsjø og Åsmund Krogstad
Foran fra venstre: Siri Hidle, Unni Nadden, Ane K. Haugen og Øystein Heggedal

Styrets årsberetning 2014

Generelt

Norsk økonomi vokste som normalt i fjor, med om lag uendret arbeidsledighet og en prisvekst på 2,0 %. De viktigste endringene i norsk økonomi mot slutten av fjoråret var det dramatiske fallet i råoljeprisene og svaret på dette sjokket, omleggingen av norsk pengepolitikk i en mer aktiv og ekspansiv retning. Endringer som gir norsk økonomi langsiktige utfordringer.

Lønnsveksten antas å ha vært i overkant av 3 % i fjor. Antall sysselsatte økte med 20 000 fra 3. kvartal 2013, til samme kvartal i fjor.

Kredittveksten steg gjennom det meste av fjoråret med en vekstrate på 5,2 -5,4 %, drevet i hovedsak av husholdningenes sterke gjeldsoppbygging. Boligprisene var opp med 2,7 % det siste året i følge Statistisk Sentralbyrås boligprisindeks. Størst stigning var det i hovedstadsområdet og Nord-Norge. Svakest var det i Stavangerregionen.

Ved utgangen av året var det stor usikkerhet om veien videre for vekstratene til norsk økonomi. Størst usikkerhet knytter det seg til oljebransjens utvikling, og eventuelle ringvirkninger av denne utviklingen. Det er ventet i tiden fremover at nedgangen i oljepris vil bli motvirket av rentekutt, og en mer ekspansiv finanspolitikk.

Norges Bank kuttet sine renter med et kvart prosentpoeng i sitt siste rentemøte i 2014. Kronekursen svekket seg i gjennomsnitt med 7,4 % målt i handelsveide termer fra desember 2013 til samme måned i fjor. I løpet av fjoråret steg Oslo Børs med 5 %.

Banken eier 35 % av det lokale «Aktiv Eiendomsmegling» (Sparebankenes Eiendomsmegling Akershus AS). Selskapet driver eiendomsmegling lokalt, med kontorer på Bjørkelangen, Aurskog, Årnes og Jessheim. Selskapet viser gode resultater, positiv utvikling og har meget god markedsdekning i vårt område.

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)

(Satt opp i samsvar med RL §3-3b og etter anbefaling av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES))

Formål

I Høland og Setskog Sparebanks vedtekter § 1-1 er bankens formål definert. Bankens forretningsidé sier bl.a. at "Høland og Setskog Sparebank er totalleverandør av bank- og forsikringsprodukter. Vi skal være til stede i hele vårt kjerneområde og ha hovedfokus på folk flest og lokalt næringsliv."

I bankens strategiplan er en rekke områder av bankens virksomhet omhandlet og bankens etiske retningslinjer legger vekt på at vi skal være en hjelpsom, aktiv, inkluderende og pålitelig bank med sterkt kundefokus og personlig service – "god å snakke med". Vi skal ha god kompetanse med høye etiske verdier og være en interessant arbeidsplass.

Forstanderskapet

Forstanderskapet er Høland og Setskog Sparebanks øverste organ. Det er forstanderskapet som bl.a. fastsetter sparebankens vedtekter, velger styrets medlemmer, vedtar regnskapet og disponerer årets overskudd. Forstanderskapet skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og forstanderskapets vedtak. Forstanderskapet består av 19 medlemmer og 11 vara-medlemmer og sammensettes slik: Innskytere og egenkapitalbevisiere velger hver for seg seks medlemmer og tre varamedlemmer. Kommunen velger to medlemmer og to varamedlemmer. De ansatte i banken velger blant de ansatte fem av forstanderskapets medlemmer og tre varamedlemmer.

Forstanderskapets valgkomité velges blant forstanderskapets medlemmer. Den består av fire medlemmer og fire varamedlemmer og skal ha representasjon fra alle de fire gruppene som er representert i forstanderskapet – innskytervalgte, kommunevalgte, egenkapitalbevisieievalgte og ansattevalgte. I tillegg til å forberede valg av styret, skal valgkomiteen også foreslå valg av forstanderskapets leder og nestleder samt medlemmer og varamedlemmer til bankens kontrollkomité. Det er utarbeidet retningslinjer for valgkomiteens arbeid.

Styret

Bankens styre består av syv medlemmer og fire varamedlemmer, hvorav ett medlem og varamedlem er valgt av og blant de ansatte. Styret består av:

Styreleder Jarle Bergsjø ('67)

- Veterinær, agronom, NVH (1991)
- Avdelingssjef Mattilsynet, dyrlege, gårdbruker
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2008
- Styreleder siden 2009

Nestleder John-Ivar Udneseter ('62)

- Siviløkonom, Handelshøyskolen BI (1988)
- Økonomisjef, PDC Tangen AS og PDC Holding, Økonomidirektør, 07 Gruppen AS
- Økonomisjef Aurskog-Høland Kommune fra 2011
- Medlem i forstandskapet i Setskog Sparebank 2004 til 2008
- Medlem i kontrollkomiteen i Setskog Sparebank fra 2007 til 2008.
- Styreleder i Setskog Sparebank fra 2008
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2010

Styremedlem Unni Nadden ('54)

- Bedriftsøkonom
- Regnskapsansvarlig A-Pressen Tjenestesenter AS, Økonomisjef Stenquist AS
- Tidligere styremedlem i Aurskog-Høland Utbyggingsselskap og styreleder i Nipro AS, tidligere representant i Aurskog-Høland Kommunestyre og Formannskap.
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2007

Styremedlem Siri Hidle ('65)

- Sivilagronom fra Norges Landbrukshøyskole
- Lærer ved Bjørkelangen videregående skole
- Representant i kommunestyret i Aurskog-Høland 2007-2011
- Vararep. til kommunestyret i Aurskog-Høland siden 2011
- Medlem i styret i Setskog Sparebank fra 2004
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2010

Styremedlem Ane Haugen ('66)

- Master of Management, BI
- Avd. direktør Styringsdata og Planlegging, Posten Norge AS
- Direktør Driftsstøtte og HR/OU Posten Norge AS
- Kvalitetssjef og leder for kunde og produktanalyse, Posten Norge AS
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2006

Styremedlem Åsmund Krogstad ('54)

- Lederutdanning, BI
- Adm. direktør 07 Aurskog AS, Driftssjef Lundeby Bokbinderi AS, Driftssjef Bongs Konvolutter AS, Adm. dir. PDC Konvolutter AS
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2009

Styremedlem Øystein Heggedal (ansatterrepr.) ('65)

- Salgskonsulent i PDC Tangen
- Ansatt i Setskog Sparebank siden 2006
- Medlem i styret i Setskog Sparebank siden 2009
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2010

Styret utarbeider hvert år en plan for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring. Bankens internkontrollsystem blir hvert år gjennomgått av styret for å sikre at banken drives i samsvar med bankens interne ansvars- og oppgavefordeling, strategiplan og etiske retningslinjer. Styret gjennomfører årlig ICAAP. Styret fastsetter administrerende banksjefs lønn og annen godtgjørelse. Styret som helhet fungerer både som revisjonsutvalg og risikoutvalg, og har for øvrig ikke oppnevnt særskilte komiteer.

Styrets godtgjørelse fastsettes av forstanderskapet. Det er ikke etablert bonusordninger eller andre former for variabel kompensasjon til styremedlemmer eller administrerende banksjef. Det er heller ikke utarbeidet særskilte ordninger med evaluering av styremedlemmer utover ordinære habilitetsregler.

Ledelsen

Adm. banksjef John Sigurd Bjørknes ('62)

- Siviløkonom, MBA-Finance/Banking, BI/University of Wisconsin, USA (1988)
- Fabrikksjef ved Norsk Wavin AS, adm. dir. i Løvenskiold Trelast AS, økonomisjef Løvenskiold-Vækerø AS
- Styremedlem i Bjørkelangen Torg AS, Bjørkelangen Stasjon AS og Sparebankenes Eiendomsmegling Akershus AS
- Ansatt som adm. banksjef i 2008

Banksjef Kreditt Ole-Einar Holth ('61)

- Utdannelse innen ledelse og økonomi, Bankakademiet / Høgskolen i Akershus
- Tidligere styremedlem og leder i Finansforbundet i Terra-Gruppen
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 1981

Banksjef økonomi/personal Liv Jacklin ('60)

- Utdannelse innen ledelse og IT, Bankakademiet / Høgskolen i Akershus
- Erfaring fra Bergen Bank
- Styremedlem (ansatterrepr.) i Høland Sparebank 1998-2007
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 1985

Markedsansvarlig Personmarked Kristin Nordby ('66)

- Allsidig erfaring fra Høland Sparebank
- Lang og allsidig erfaring fra Gjensidige Forsikring
- Styremedlem (ansatterrepr.) i Høland Sparebank 2007-2008
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2002

Markedsansvarlig Bedriftsmarked Carl-Fredrik Havnås ('65)

- Foretaksøkonom, NHH
- Avd. sjef Trykk Tangen AS, Produksjonssjef PDC Tangen AS
- Styreleder Bjørkelangen Stasjon AS, leder Bjørkelangen Næringsforening
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2007

Markeds-/fagansvarlig sparing/liv Kjell Sæther ('57)

- Autorisert finansiell rådgiver, BI / Storebrand
- Livassurandør, Finansiell rådgiver Storebrand og UNI
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2008

Markeds-/fagansvarlig skadeforsikring Jørn-Erik Sether ('65)

- Diplomøkonom, IHM Business School
- Forsikringskandidat, Forsikringsakademiet
- Salgssjef Næringsliv, Gjensidige, Region Innlandet
- Styremedlem Aurskog-Høland Utbyggingsselskap 1999-2004
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2009

Avdelingsleder Dagligbank Mariann Heggedal Veiby ('65)

- Seniorkonsulent i Fellesdata/EDB Business Partner
- Medlem i styret i Setskog Sparebank 1997-2005
- Ansatt i Setskog Sparebank siden 2007

Egenkapitalbeviserne

Egenkapitalbeviserne velger seks av forstanderskapets medlemmer, uansett hvor stor andel egenkapitalbeviskapitalen utgjør av bankens samlede egenkapital. Egenkapitalbevisvalgsmøtet holdes rundt årsskriftet hvert år. Innkalling skjer ved brev til eierne av registrerte egenkapitalbevis senest 14 dager før møtet, gjennom kunngjøring i Indre Akershus Blad og i Aftenposten samt melding på Oslo Børs. Egenkapitalbevisere som vil delta i valget skal melde seg i banken innen en frist som skal være oppgitt i innkallingen. Fristen skal ikke være tidligere enn tre dager før valget skal avholdes.

Stemmerettsreglene for egenkapitalbevisere i Høland og Setskog Sparebank følger de allmenne regler og hvert egenkapitalbevis gir en stemme. Dog kan ingen stemme for mer enn 10 % av samtlige stemmeberettigede egenkapitalbevis i banken eller avgi mer enn 20 % av de stemmer som er representert på valgmøtet. Egenkapitalbevis som blir overdratt til ny eier gir ikke stemmerett før fire uker etter at ervervet er meldt banken. For egenkapitalbevis som er registrert i Verdipapirsentralen skal likevel eierne ha stemmerett dersom det bekreftes at ervervet er registrert i Verdipapirsentralen. Egenkapitalbeviserne har ingen lovfestet eller vedtektsfestet rett til representasjon i bankens styre.

Likebehandling, finansiell informasjon

I følge bankens insidereglement skal verdipapirer utstedt av banken ikke kjøpes eller selges av noen som har kjennskap til kurs sensitiv informasjon. Primærinsidere som ønsker å kjøpe eller selge verdipapirer skal foreta forsvarlige undersøkelser for å bringe på det rene om det foreligger slik informasjon. Vedkommende skal deretter skriftlig anmode administrerende banksjef om klarering av kjøpet eller salget. Administrerende banksjef skal for sin egen del innhente klarering fra styrets leder.

Likebehandling ivaretas også ved at egenkapitalbeveiseierne får lik og samtidig tilgang til informasjon om bankens utvikling og økonomiske resultater. Banken ønsker i denne sammenhengen å tydeliggjøre eiernes verdi gjennom en mest mulig riktig prising av bankens egenkapitalbevis. Riktig prising oppnås blant annet ved å gi tidsriktig og korrekt informasjon til finansmarkedet og å sikre god informasjon om banken blant analytikere. Årsrapport, kvartalsrapporter og andre børsmeldinger blir distribuert i Oslo Børs' elektroniske meldingssystem samt via bankens internettsider www.hsbank.no. Årsrapporter blir sendt ut til bankens egenkapitalbeveiseiere.

Fri omsettelighet

Egenkapitalbeviskapitalen i Høland og Setskog Sparebank utgjør kr. 68.790.000 fordelt på 687.900 egenkapitalbevis à kr. 100,-. Egenkapitalbevisbrøken er 21,43 %. Banken har etter fusjonen i 2010 egenkapitalbevis i eget eie, andelen er nå redusert til 0,7 %.

Alle erverv av egenkapitalbevis (arv, gave eller kjøp) skal meldes banken innen en måned. Erverv kan bare nektes når det foreligger saklig grunn. Nekting av samtykke kan kreves begrunnet skriftlig.

Utbyttepolitikk

Høland og Setskog Sparebanks målsetting skal være å oppnå gode økonomiske resultater slik at det kan gis en avkastning på linje med sammenlignbare sparebanker. Egenkapitalbeveiseiernes andel av bankens overskudd er fastsatt i gjeldende lover og forskrifter, og banken vil foreta tildeling av utbytte og eventuelt regulering av utjevningsfondet i henhold til den til enhver tid gjeldende egenkapitalbevisbrøk. Banken vil de nærmeste årene ytterligere bygge opp ren kjernekapital og vil vurdere andel utdelt som kontantutbytte.

Revisjon

Forstanderskapet velger revisor og fastsetter vedkommendes godtgjørelse. Revisjonsfirmaet BDO AS er bankens eksterne revisor og revisjonen ledes av oppdragsansvarlig partner statsautorisert revisor Inge Soteland. Revisor legger årlig frem rapporter som omhandler revisjonens syn på bankens risikoområder, interne kontrollrutiner osv. Revisor deltar også i styremøter hvor bankens årsregnskap blir behandlet og inviteres til alle møter i forstanderskapet. Styret vurderer revisjonsarbeidet som fullt ut tilfredsstillende. Revisor har ikke levert tilleggstjenester av en slik art at det gir grunnlag for spørsmål om revisors uavhengighet og objektivitet.

Virksomhetsstyring og risikovurdering (ICAAP)

Styret gjennomførte ICAAP våren 2014. Tilbakemeldingen fra Finanstilsynet vil bli hensyntatt i forbindelse med gjennomføring av ICAAP første halvår 2015.

Eika Gruppen

Høland og Setskog Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en bank i Eika Alliansen. Sammen med 74 andre lokalbanker bidrar Høland og Setskog Sparebank til velstand og økonomiske trygghet for enkeltmennesker og næringsliv i sine lokalsamfunn. Eika Gruppens strategiske

fundament er å styrke lokalbankene.

Eika Gruppen er eid av 75 selvstendige lokalbanker samt OBOS-banken. Aksjonærene i Eika Gruppen utgjør til sammen en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på over 300 milliarder kroner (inkludert Eika Boligkreditt).

Høland og Setskog Sparebank er også aksjonær i Eika Boligkreditt AS. Selskapet har en forvaltningskapital på om lag 81 milliarder og er med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for lokalbankenes boliglånsportefølje.

En allianse for lokalbanker

Lokalbankene i Eika har en sterk lokal tilhørighet og nærhet til kundene. Med sin lokale verdiskaping i mange norske kommuner representerer de et stort og viktig mangfold i finansnæringen. Med ca 190 bankkontorer i ca 120 kommuner har lokalbankene en betydelig distribusjonskraft og lokalbankenes 1 million kunder har blant landets høyeste kundetilfredshet og lojalitet, både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Konkurransedyktige produkter

Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å levere kostnadseffektive tjenester og konkurransedyktige produkter og tjenester som dekker lokalbankenes og disse kundenes behov. Eika Forsikring er Norges femte største forsikringsselskap og leverer et bredt spekter skade- og personforsikringsprodukter som selges i lokalbanken. Eika Kredittbank leverer komplette debet- og kredittkortprodukter samt leasing og salgspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukter for personkunder og bankene. Aktiv Eiendomsmegling er en landsdekkende eiendomsmeglerkjede, der mange kontorer samarbeider med den lokale Alliansebanken.

Stordriftsfordeler for lokalbankene

Eika Gruppen sørger for at lokalbankene får tilgang til effektive og gode fellesskapsløsninger, i første rekke komplette løsninger innen IT, infrastruktur og betalingsformidling. Med et profesjonalsert prosjekt- og utviklingsmiljø leveres også en lang rekke digitale løsninger. Eika Gruppen ivaretar også lokalbankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

Resultatregnskap

Driftsresultat før nedskrivninger og tap ble NOK 59,1 mill mot NOK 58,5 mill i 2013. Resultat før skatt ble NOK 46,4 mill (NOK 36,4 mill). I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør resultatet 0,93 % mot 0,81 % i 2013. Styret vurderer resultatet som tilfredsstillende.

Underliggende bankdrift er solid og lønnsom, rentenetto og andre inntekter øker og kostnadsutviklingen er kontrollert.

Netto renteinntekter øker som følge av veksten, men i prosent av forvaltning går rentenettoen ned, særlig i 2. halvår. Dette skyldes at økt forvaltning i hovedsak skjer i obligasjonsporteføljen, i OMF'er med lav avkastning, og en periode med meget høy likviditet og «negative carry». Rentenetto i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,93 % mot 2,06 % i 2013. Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter er NOK 96,1 mill, som er en økning på 3,6 % fra året før.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester var på NOK 28,6 mill (23,4 mill), 22 % høyere enn på samme tid i fjor. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette 0,57 % (0,52 %). Av dette utgjør provisjon fra kredittformidling NOK 5,9 mill (3,5 mill).

Driftskostnadene har relativt sett gått noe ned i 2014, i prosent av forvaltningskapital er den på 1,27% (1,36 %) og utgjør NOK 63,1 mill (61,3 mill).

Resultatet i 2014 er tilfredsstillende, og styret foreslår å utbetale maksimalt kontantutbytte med NOK 10,50 pr. egenkapitalbevis. Banken vil de nærmeste årene ytterligere bygge opp ren kjernekapital og vil vurdere andel utdelt som kontantutbytte, men har som intensjon å prioritere kontantutbytte også framover.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen øker med 13,6 % til NOK 5.285 mill. Porteføljen i Eika Boligkreditt (EBK) øker med 6,8 % til NOK 657 mill, men er fortsatt relativt lav sammenlignet med andre banker i Eika Gruppen.

Soliditet

Sparebankens fond blir tilført NOK 25,3 mill og øker til NOK 278,9 mill. I tillegg har banken egenkapitalbeviskapital på NOK 69,0 mill, samt NOK 125 mill i fondsobligasjonslån og NOK 25 mill i ansvarlig lån. Netto ansvarlig kapital er 472 mill (16,5 %), kjernekapital er NOK 463 mill (16,2 %), og ren kjernekapital er NOK 360 mill (12,6 %). Beregningen er foretatt etter reglene i Basel III – CRD IV. Fondsobligasjon (40 mill), som skal innfris i februar 2015 er ikke klassifisert som en del av ansvarlig kapital. Styret vurderer bankens stilling som solid, men har en klar målsetning om at ren kjernekapital må økes framover i tråd med kommende myndighetskrav. Banken har etter fusjonen i 2010 egenkapitalbevis i eget eie, andelen er nå redusert til 0,7 %.

Innskudd

Totale innskudd fra kunder viser en økning på 16 % (NOK 514 mill) etter en målbevisst satsing fra banken. Styret og administrasjonen har løpende fokus på innskuddsutviklingen. Innskuddsdekningen var ved årets slutt 87 % (77 %).

Utlån

Totale utlån i egen balanse øker i 2014 med 2,3 %. Banken benytter Eika Boligkreditt, porteføljen er NOK 656 mill, noe som tilsvarer 19,2 % av utlån PM. EBK-porteføljen øker hittil i år med 6,8 %. Totalt har banken en vekst i utlån hittil i år på 2,9 %, 3,9 % i PM og 0,6 % i BM, andel BM 35,2 % (m/EBK 30,5 %). Veksten er lav og i tråd med målsetningen.

Tap på utlån

Det resultatføres netto nedskrivninger og tapsføring av lån med NOK 14,1 mill (23,4 mill), eller 0,28 % (0,52 %) av forvaltningskapitalen.

Likviditet

Styret anser likviditeten som god og langsiktig forfallsstruktur godt tilpasset bankens strategi. Kontanter og bankinnskudd er ved årsskiftet NOK 244 mill. I tillegg har banken oppgjørskonto hos DNB med avtalt ramme på NOK 200 mill, som ikke er benyttet.

Finansiell risiko

Banken har i all hovedsak flytende rente på lån og innskudd og derved liten renterisiko og evt. fastrente er sikret med renteswaper. Banken har ikke lån i utenlandsk valuta og har heller ikke inntekter i valuta. Bankens risiko i forbindelse med garantier for valutalån til kunder er ubetydelig da disse har god pantesikkerhet.

Når det gjelder beskrivelser av risikoer for øvrig, henvises til note 6.

Årsresultat

Styret vurderer resultatet som tilfredsstillende og mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret konkluderer at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er satt opp etter denne forutsetningen.

Overskuddsdisponering:

Utbytte til egenkapitalbeviserne	7.169.452
Til gaver allmennyttige formål	1.500.000
Overført til fond for vurderingsforskjeller	385.028
Overført til Sparebankens fond	25.346.721
Overført til utjevningsfond	152.498
Sum disponeringer	34.553.699

Personale, arbeidsmiljø, likestilling og samfunnsansvar**Personale, arbeidsmiljø og likestilling**

Ved årets slutt hadde Høland og Setskog Sparebank 41 (42) ansatte, hvorav fire på deltid. Gjennomsnitt antall årsverk i 2014 var 39,9 (39,6). Av bankens ansatte er 66 % kvinner.

Utviklingen innenfor finansnæringen krever at vi stadig har fokus på opplæring og kompetanseheving samt effektivisering av arbeidsprosesser. I løpet av året har to av våre ansatte slutført sine Bachelor-studier i Bank og Finans, og fire nye ansatte er sertifisert som «Aurtoriserte finansielle rådgivere» (AFR). Organisatoriske tilpasninger og endringer skjer kontinuerlig ikke minst for å oppnå bedre fleksibilitet og kundeservice. Vi har en sterk posisjon i lokalsamfunnet. Alle ansatte bidrar sterkt til dette hver dag – med godt humør, kundeservice og relasjonsbygging.

Etter styrets oppfatning er arbeidsmiljøet i banken godt. Helse, miljø og sikkerhet vurderes ivaretatt på tilfredsstillende nivå. Det legges vekt på at sikkerheten ved kontorene er god.

Sykefraværet totalt var 3,5 % (3,6%) og korttidsfraværet er fortsatt svært lavt, 0,3 (0,4 %). Det er ikke registrert personskader siste år. Banken driver ikke virksomhet som medfører påvirkning på det ytre miljø. Banken er medlem av Romerike HMS – senter.

Banken har meget gode pensjons- og personalforsikringer for de ansatte.

Styre og daglig ledelse har fokus på en mest mulig likestilling mellom kjønnene. I bankens styre sitter tre kvinner og fire menn. I ledergruppen sitter tre kvinner og fem menn. Målsettingen er å ha en arbeidsplass der det er full likestilling mellom kvinner og menn.

Samfunnsansvar

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål.

Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i bankens verdier. For å kunne synliggjøre bankens samfunnsansvar, er forutsetningen at banken makter å skape lønnsomhet, og som et minimum, etterlever alle lover og forskrifter. Det er også en forutsetning at banken har et godt forhold til sine medarbeidere og ledere, har et verdigrunnlag som etterleves og betyr noe for de ansatte, samt har de beste relasjoner til sine kunder og samarbeidspartnere. Banken har ikke rapportert avvik i 2014 knyttet til bankens etterlevelse av lover og forskrifter. Måling av kundetilfredshet viser at kundene opplever banken svært positivt.

Samfunnsansvaret innebærer også at banken skal ha et bevisst forhold til sine interessenter og påse at bankens handlinger bidrar til en sosialt ansvarlig forretningsdrift. Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet samt det ytre miljø. I 2014 ble det rapportert tre mistenkelige transaksjoner mens bankens øvrige hendelsesrapportering ikke har avdekket vesentlige avvik i 2014. Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme er bankens ansatte engasjert i etterutdanning med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter, forsvarlig utlånspraksis mv. Banken har 7 sertifiserte rådgivere (AFR) og flere kundebehandlere er i gang med sertifisering innenfor dagligbank. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen. Det legges til rette for at rekruttering skjer fra et bredt utvalg av samfunnet, og at eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering.

Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utsiktene

Det er fortsatt fokus på særlig sydeuropeiske nasjonalstaters utfordringer med statsfinansene. I Norge er derimot statsfinansene meget gode, men utviklingen i oljepris har skapt mer usikkerhet. Norges Bank og Finanstilsynet ser med en viss bekymring på høye boligpriser, som isolert sett burde føre til økt rentenivå, men lav inflasjon og svakere økonomisk vekst gjør at renten forventes å forbli meget lave lenge.

I vårt lokale marked forventes fortsatt bra aktivitet, og omsetning av nye boliger på nivå med 2014. Husholdningene har generelt god økonomi og for alle som beholder arbeidet, og det blir de fleste, vil svært lavt rentenivå fortsatt bidra til økt privat kjøpekraft. Bankens lokalisering i nærheten av Oslo og Gardermoen anses som en styrke og det forventes fortsatt befolkningsvekst i Aurskog-Høland.

Styret vil til slutt takke eksisterende og nye kunder for den tillit de viser ved å benytte seg av bankens tjenester. Styret retter også stor takk til bankens medarbeidere og tillitsvalgte for god innsats og godt samarbeid i 2014.

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5

Vi bekrefter at bankens årsregnskap for 2014 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styrets årsberetning gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor.

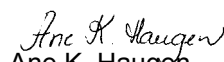
Bjørkelangen, 31. desember 2014 / 12. februar 2015

Jarle Bergsjø
Styrets leder

John-Ivar Udnesseter

Unni Nadden

Siri Hidle

Ane K. Haugen

Asmund Krogstad

Øystein Heggedal

John Sigurd Bjørknes
Adm. banksjef

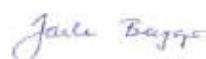
NØKKELTALL	2014	2013	2012
Børskurs 31.12	116,00	83,00	94,00
Antall egenkapitalbevis 31.12 (tusen)	688	688	688
Egenkapitalbeviskapital (mill.)	69	69	69
Utjevningsfond (mill.)	0,24	0,09	0,04
Overkursfond (mill.)	0,76	0,76	0,76
Egenkapitalbeviserens andel av bankens egekapital (%)	19,87	21,23	22,56
Kontantutbytte (kr.)	10,50	9,00	5,20
Kontantutbytte i % av børskurs	9,05	10,84	5,53
Effektiv avkastning (%)	52,41	-2,13	2,27
Kontantutbytte i % av egenkapitalbeviserens andel av årsoverskudd	97,92	99,23	99,95
Endring i utjevningsfond i % av egenkapitalbeviserens andel av årsoverskudd	2,08	0,77	0,05
Resultat pr. egenkapitalbevis	10,72	9,07	5,20
Utvannet resultat av egenkapitalbevis	10,72	9,07	5,20
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	115,17	111,93	101,20
Kurs/fortjeneste (P/E)	11,05	9,22	18,08
Kurs/bokført egenkapital (P/BV)	1,01	0,82	0,93
Egenkapitalrentabilitet	9,59	8,18	8,31
Kostnader pr. inntektskrone	0,51	0,51	0,49
Kostnader pr. inntektskrone ekskl. kursgevinst/tap	0,50	0,52	0,57
Vekst netto utlån (%)	2,30	12,24	3,30
Vekst innskudd fra kunder (%)	16,00	9,21	6,30
Kapitaldekning	16,50 %	16,0 %	16,9 %
Kjernekapitaldekning	16,20 %	16,0 %	16,9 %
Ren kjernekapital	12,60 %	11,9 %	12,2 %

RESULTAT	Note	% av forvaltnings 2014 kapital		% av forvaltnings 2013 kapital	
<i>(Beløp i 1000 kr)</i>					
Sum renteinntekter	16	234.746	4,72 %	217.553	4,83 %
Sum rentekostnader	16	138.601	2,79 %	124.768	2,77 %
Netto renteinntekter		96.145	1,93 %	92.785	2,06 %
Utbytte/resultat andel tilkn. selskap	17	3.126	0,06 %	3.266	0,07 %
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	17	28.605	0,57 %	23.394	0,52 %
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	17	4.483	0,09 %	4.190	0,09 %
Netto verdiendringer og gevinst/tap av valuta og verdipapirer	17	-2.293	-0,05 %	3.335	0,07 %
Andre driftsinntekter	17	1.100	0,02 %	1.216	0,03 %
Sum andre inntekter		26.055	0,52 %	27.021	0,60 %
Lønn og sosialekostnader	18	31.339	0,63 %	30.419	0,68 %
Administrasjonskostnader		17.564	0,35 %	17.984	0,40 %
Avskrivninger og nedskrivninger varige driftsmidler og immaterielle eiendler	28	1.783	0,04 %	1.784	0,04 %
Andre driftskostnader	19	12.456	0,25 %	11.154	0,25 %
Sum driftskostnader		63.142	1,27 %	61.341	1,36 %
Driftsresultat før tap og nedskrivninger		59.058	1,19 %	58.465	1,30 %
Nedskrivninger og tap på utlån	10	14.146	0,28 %	23.393	0,52 %
Gevinst/-tap finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	17	1.467	0,03 %	1.340	0,03 %
Resultat etter tap og nedskrivninger		46.379	0,93 %	36.412	0,81 %
Skattekostnader	20	11.825	0,24 %	9.294	0,21 %
RESULTAT AV DRIFT ETTER SKATT		34.554	0,69 %	27.118	0,60 %
EPS		10,72		9,07	
Utvidet resultat					
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet</i>					
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	25	12.170	0,24 %	1.548	0,03 %
<i>Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet</i>					
Netto estimatendring pensjon	34	-6.865	-0,14 %	192	0,00 %
Sum andre poster		5.305	0,11 %	1.740	0,04 %
Totalresultat		39.859	0,80 %	28.858	0,64 %
Disponering av resultat av drift etter skatt:					
Overført til/fra fond for vurderingsforskjeller		385		-	
Utbytte egenkapitalbevis		7.169		6.071	
Overført til sparebankens fond		25.347		19.000	
Overført til gavefond		1.500		2.000	
Overført til utjevningfond		152		47	
Sum disponeringer		34.553		27.118	

BALANSE	Note	2014	2013
<i>(Beløp i 1000 kr)</i>			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	21,22	68.438	61.968
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	21,22	175.906	49.085
Netto utlån til kunder (amortisert kost)	7,8,9,10,22	4.231.230	4.134.466
Eiendeler holdt for salg	29	7.808	5.998
Sertifikater og obligasjoner	21,23	664.789	272.136
Aksjer og fondsandeler (virkelig verdi over resultatet)	21,23,25		7.601
Aksjer og fondsandeler (tilgjengelig for salg)	21,23,25	75.152	59.537
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	27	14.070	13.685
Utsatt skattefordel	20	2.630	
Varige driftsmidler	28	27.289	29.268
Andre eiendeler		306	351
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter		17.339	17.356
SUM EIENDELER		5.284.957	4.651.451
Gjeld til kredittinstitusjoner	22,30	46	5.043
Innskudd fra kunder	22,31	3.728.161	3.213.783
Verdipapirgjeld	22,32	982.399	929.127
Annen gjeld	33	10.930	14.617
Betalbar skatt	20,22	12.194	9.767
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		9.309	9.216
Finansielle derivater	26	2.957	782
Avsetninger til forpliktelser og kostnader	34	12.496	5.265
Ansvarlig lånekapital	22,35	150.000	120.000
Sum gjeld		4.908.492	4.307.600
Egenkapitalbeviskapital	36	68.280	67.455
Overkursfond		766	766
Sum innskutt egenkapital		69.046	68.221
Utjevningsfond		243	91
Sparebankens fond		278.514	253.166
Gavefond		1.500	2.000
Fond for urealiserte gevinster		14.241	2.071
Fond for vurderingsforskjeller		385	
Utbytte		7.169	6.071
Annen egenkapital		5.367	12.231
Sum opptjent egenkapital		307.419	275.630
Sum egenkapital		376.465	343.851
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		5.284.957	4.651.451

Bjørkelangen, 31. desember 2014 /12. februar 2015

I styret for Høland og Setskog Sparebank

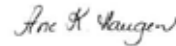
Jarle Bergsjø
Styrets leder

John-Ivar Udneseter

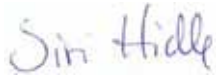
Unni Nadden

Ane K. Haugen

Asmund Krogstad

Siri Hidle

Øystein Heggedal

John Sigurd Bjørknes
Adm. banksjef

Egenkapitaloppstilling

(beløp i 1000 kroner)

	Egenkapital bevis	Egeneide egenkap bevis	Overkurs- fond	Utjevnings fond	Utbytte	Sparebanken s fond	Gaver	vurdering sforskjelle r	Fond for urealiserte gevinster	Annen Egenkapita l	Sum egenkapital
Sum egenkapital 31.12.2012	68.790	-1.335	766	44	3.508	234.167	1.000	-	523	12.040	319.502
Utbetalt i 2013					-3.508		-1.000				-4.508
Resultat 2013				47	6.071	19.000	2.000		1.548	192	28.857
Sum egenkapital 31.12.2013	68.790	-1.335	766	91	6.071	253.167	2.000	-	2.071	12.231	343.852
Utbetalt i 2014		825			-6.071		-2.000				-7.246
Fond for urealiserte gevinster									12.170		12.170
Estimatendring pensjon										-6.864	-6.864
Resultat 2014				152	7.169	25.347	1.500	385			34.553
Sum egenkapital 31.12.2014	68.790	-510	766	243	7.169	278.514	1.500	385	14.241	5.367	376.465

Våre kunderådgivere

Fra venstre: Ingrid Solvang, Kristin Nordby, Boy-Erik Martinsen, Marianne F. Sletner, Trond Jensen, Bente Slorafoss, Karin Furunes (bak) og Aud Ragnhild Gusterud

Kontantstrømoppstilling	2014	2013
<i>(beløp i 1000 kroner)</i>		
<i>Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter</i>		
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetaling og gebyrer fra kunder	219.273	204.484
Renteutbetalinger, provisjonsinnbetaling og gebyrer til kunder	-100.781	-88.481
Utbetalinger av renter på andre lån	-37.820	-36.287
Innbetalinger av renter på andre utlån	15.473	13.069
Innbetalinger av utbytte, andeler	3.126	3.691
Innbetalinger andre inntekter	26.780	22.351
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-36.194	-15.501
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnretninger, arbeidsgiveravgift, skattetrekk m.m.	-30.872	-30.489
Utbetalinger av skatter	-9.590	-6.012
Innbetalt skattefradrag mot underskudd		
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	49.395	66.825
<i>Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter</i>		
Utbetalinger på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner	-126.821	-34.877
Innbetaling på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner		
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	929	544
Utbetalinger av nedbetalingslån til kunder	-113.160	-474.919
Innbetaling av nedbetalingslån til kunder		
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	6.802	
Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		-115
Innbetalinger ved salg av andre verdipapirer med kort løpetid - netto	-395.508	196.231
Innbetaling vedrørende aksjer i tilknyttet selskap	-385	315
Utbetaling ved overtatt eiendom	440	-5.638
Innbetaling ved salg av driftsmidler m.v.	196	
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-627.507	-318.459
<i>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</i>		
Innbetalinger av innskudd fra kunder	514.378	271.144
Innbetalinger på innskudd fra Norges Bank og finansinstitusjoner		
Utbetaling på innskudd fra Norges Bank og finansinstitusjoner	-4.997	-49.843
Utbetaling av ansvarlig lånekapital - fondsobligasjon	-5.000	
Innbetaling av ansvarlig lånekapital - fondsobligasjon	75.000	
Innbetalinger ved utstedelse av obligasjonsgjeld	13.272	
Utbetalinger ved tilbakebetalinger av obligasjonsgjeld/sertifikater		-7.511
Utbetalt utbytte til egenkapitalbevisiere	-6.071	-3.508
Utbetaling gaver av overskudd	-2.000	-1.000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	584.582	209.282
Netto kontantstrøm for perioden	6.470	-42.352
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	61.968	104.320
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	68.438	61.968

NOTE 1 Generell informasjon

Høland og setskog Sparebank er en egenkapitalbevisbank notert på Oslo Børs. Banken tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Bankens hovedkontor har besøksadresse Sparebankgården, 1940 Bjørkelangen.

Regnskapet for 2014 ble godkjent av styret 12. februar 2015.

NOTE 2 Regnskapsprinsipper

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Banken avlegger regnskap i samsvar med IFRS, International Reporting Standards, som er godkjent av EU og er obligatorisk for årsregnskap som avlegges pr 31.12.2014. Tilleggskrav til noter som følger av lov og forskrift for norske banker er hensyntatt. Regnskapet er basert på historisk kost-prinsippet med unntak av: finansielle eiendeler tilgjengelige for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

a) *Nye og endrede standarder implementert i 2014*

b) *Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor foretaket ikke har valgt tidlig anvendelse*
Foretaket har ikke foretatt tidlig anvendelse av nye endrede IFRSer eller IFRIC-fortolkninger

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap

Etter implementering av endringer i IAS 1 deles poster som inngår i utvidet resultat i to kategorier. De som senere vil omklassifiseres til resultatet, og de som ikke vil bli omklassifisert til resultat. Endringen har bare påvirket presentasjonene av postene.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

Er utgitt i endelig form og med obligatorisk virkningstidspunkt fra 01.01.2018. Implementering av standarden antas foreløpig å få vesentlig innvirkning på bankens regnskap. Særlig vil endringer i forhold til avsetningsmodell for tap på lån/fordringer få innvirkning på bankens regnskap. Banken har foreløpig ikke utarbeidet noe estimat for effekten. Implementeringen vil kreve en rekke systemmessige tilpasninger, vil starte implementeringsprosessen i god tid før 01.01.2018. Standarden er foreløpig ikke godkjent av EU.

For øvrig er det ingen andre IFRSer eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Høland og Setskog Sparebank.

INNETKTSFØRING

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER -KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdi endringer over resultatet
- Utlån og fordringer, balanseført til amortisert kost
- Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatetregnskapet har følgende under kategorier.

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom:

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi Banken har en investeringsportefølje med aksjer og obligasjoner som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til bankens ledelse og styret.

Banken har innvilget utlån med fastrente som er sikret gjennom rentebytteavtaler. I regnskapet er verdien av rentebytteavtaler vurdert til virkelig verd. For å unngå mismatch i måling/innregning er derfor også tilhørende utlån vurdert til virkelig verdi. Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, - og deretter løpende til virkelig verdi. Derivater i balansen er utelukkende rentebytteavtaler (renteswapper), Realiserte gevinster/(tap) og endringer i estimerte verdier på derivater medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Mens realiserte gevinster /(tap) klassifiseres som renteinntekter / (rentekostnader). Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler, fastrenteutlån, sertifikater, obligasjoner, og derivater.

Et innebygd derivat separeres fra vertskontrakten og regnskapsføres som et derivat hvis og bare hvis alle følgende forutsetninger er oppfylt:

De økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen ved det innbygde derivatet ikke er nært relatert til de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til vertskontrakten.

Et separat instrument med de samme betingelser som det innebygde derivatet ville tilfredsstilt definisjonen av et derivat.

Det kombinerte instrumentet (hovedkontrakt og innebygd derivat) ikke blir målt til virkelig verdi med endringer i verdien innregnet i resultatet.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som er anskaffet for annet formål enn trading, og har ved førstegangsinnregning blitt plassert i denne kategorien, eventuelt ikke blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre inntekt. Dersom verdifall er vesentlig eller forventes å vedvare, føres nedskrivning over resultatet. Det benyttes skjønn for å fastsette hva som er vesentlig eller forventes å vedvare. Likvel anses et verdifall som er større enn 20% som vesentlig. Er verdifallet estimert til å vare over et år anses det som langvarig, mens mindre enn ett halvt år ikke anses som langvarig. I denne kategorien inngår enkelte investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og eiendomsfond.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

På hver balansedag vurderer banken om det foreligger objektive indikasjoner på at de finansielle eiendelene har vært utsatt for kreditttap. Objektive bevis for kreditttap for individuelle utlån inkluderer blant annet:

- vesentlige finansielle problem hos debitor
- betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- innvilget utsettelse med betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor
- det ansees som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitorens bo blir tatt under konkursbehandling

Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger for verdifall, vurderes samlet i grupper. Utlån som er vurdert individuelt, men hvor nedskrivning ikke er foretatt, blir også vurdert i grupper. Gruppene er definert som utlån med like risiko- og verdiegenskaper basert på inndeling av kundene etter hovednæringer samt risikoklasse.

Grupper av utlån nedskrives for verdifall dersom det foreligger objektive bevis som:

- det skjer dramatiske markedsendringer i en risikoklasse der banken har grupper av utlån
- det skjer vesentlige endringer i rammebetingelsene som utvilsomt får praktiske konsekvenser for en gruppe av lånekunder
- negative endringer i betalingshistorikk for låntakere i gruppen
- nasjonale eller lokale økonomiske forhold som står i forbindelse med mislighold av utlånene i gruppen

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall for enkelt utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Nedskrivningsbeløp beregnes som forskjell mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Den effektive renten som benyttes for neddiskontering blir ikke justert som følge av endring i lånets kredittrisiko og lånebetingelser. Nedskrivning er klassifisert som tap på utlån. Renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, - inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg føres mot andre inntekter og kostnader. Når finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, føres samlet verdiregulering som er ført mot andre inntekter og kostnader over resultatet som gevinst/(tap) fra investeringer i finansielle instrumenter. Utbytte på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbøker

Høland og Setskog Sparebank benytter ikke sikringsbøker.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

IMMATERIELLE EIENDELER

Utvikling av programvare balanseføres og klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom det er sannsynlig at de forventede, fremtidige verdier som kan henføres til eiendelen, vil tilflytte foretaket og at eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Ved utvikling av programvare utgiftsføres bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført, egenutviklet programvare avskrives over anslått levetid.

NEDSKRIVNING AV MATERIELLE OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukket av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere en estimert gjenvinnbart beløp.

INVESTERINGSEIENDOM

Investeringseiendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Investeringseiendommer er regnskapsført til anskaffelseskost. Ved måling av etter innregning legges anskaffelseskostmodellen til grunn.

LEIEAVTALER

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler.

EIENDELER HOLDT FOR SALG

Eiendeler og grupper av eiendeler og gjeld er klassifisert som holdt for salg hvis deres balanseførte verdi vil bli gjenvunnet gjennom en salgstransaksjon i stedet for via fortsatt bruk. Dette er ansett oppfylt bare når salg er høyst sannsynlig og anleggsmidlet (eller grupper av anleggsmidler og gjeld) er tilgjengelig for umiddelbart salg i dets nåværende form. Ledelsen må ha forpliktet seg til et salg og salget må være forventet gjennomført innen ett år fra dato for klassifiseringen. Anleggsmidler og grupper av anleggsmidler og gjeld klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av tidligere balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgskostnader.

Eventuelle nedskrivninger føres over resultatet på linjen for av- og nedskrivninger.

INVESTINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Pensjonsforpliktelser beregnes i samsvar med IAS 19R. Økonomiske parametere lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsen er oppdatert på balansedagen, herunder er diskonteringsrenten fastsatt basert på markedsrenter på balansedagen. Effekten av avvik mellom estimerte parametere og endelige parametere føres i utvidet resultat. Estimatavvik blir ikke omklassifisert til resultatet i senere perioder.

Netto pensjonsforpliktelse beregnes og føres opp som langsiktig gjeld i regnskapet. Netto pensjonsforpliktelser fremkommer som differansen mellom brutto pensjonsforpliktelse som er nåverdien av antatte fremtidige pensjonsytelser, pensjonsmidler i forsikringsfond og pensjonspremiefond. Årets pensjonskostnad føres netto i resultatregnskapet under posten "Lønn og generelle administrasjonskostnader".

FORPLIKTELSE/AVSETNINGER

Avsetning til restrukturering foretas i samsvar med IAS 37. Krav til avsetning er at det eksisterer en forpliktelse som følge av tidligere hendelse, og at det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør. Avsetninger beregnes som nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen.

BETINGEDE FORPLIKTELSE OG EIENDELER

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav. En betinget eiendel er ikke regnskapsført i årsregnskapet, men opplyst om dersom det er sannsynlig at en fordel vil tilflyte banken.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

NOTE 3 Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden. Regnskaps- estimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

Nedskrivning på utlån og garantier

Dersom objektive indikasjoner kan identifiseres, beregnes nedskrivning på utlån som forskjellen mellom regnskapsført verdi i balansen og forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Estimerte fremtidige kontantstrømmer baseres på erfaringsmateriale og skjønn basert på faktiske forhold på balansedagen. Både makroøkonomiske forhold og forhold knyttet til de utsatte engasjementene vurderes. Det er knyttet betydelig usikkerhet til de skjønnsmessige vurderinger som er lagt til grunn for fremtidige kontantstrømmer, og derfor kan endelig utfall avvike fra den vurderingen som er gjort. Det vises til note 10 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

Individuelle nedskrivninger

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres over en periode som fastsettes individuelt for den aktuelle kunden, eller gruppe kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for individuelle tap dersom det foreligger en objektiv indikasjon på kredittap. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsverdier.

Gruppevise nedskrivninger

Ved hvert balansetidspunkt estimeres verdifall for engasjementer som ikke er fanget opp av individuelle vurderinger. Engasjementer som er vurdert individuelt og hvor det ikke er foretatt individuell nedskrivning inngår også i denne kategorien. Engasjementene inndeles i kundegrupper hvor makroøkonomiske forhold i hovedsak antas å påvirke kundene likt. Forventet fremtidig kontantstrøm estimeres på bakgrunn av forventet tap og estimat for konjunktursituasjonen for de respektive kundegruppene. Forventet tap er basert på tapserfaring innenfor kundegruppene.

Nedskrivning på tilgjengelig for salg instrumenter

Banken vurderer at tilgjengelig for salg instrumenter har et nedskrivningsbehov ved et vesentlig eller langvarig verdifall som gjør at instrumentets virkelige verdi er lavere enn kostpris. Vurderingen av hva som er vesentlig eller langvarig baserer seg på skjønn. For å utøve dette skjønn vurderes blant annet den normale volatiliteten til instrumentet. I tillegg kan en nedskrivning være relevant når det er bevis for en forringelse av investeringsobjektets økonomiske tilstand, bransje eller sektorforhold, endring i teknologi og operasjonelle eller finansielle kontantstrømmer.

Virkelig verdi i ikke aktive markeder

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter. For flere detaljer se note 23.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelse klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eieandelen etter prinsippene beskrevet i note 2. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i henhold til eiendommens art i regnskapet.

Note 4 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon rapporteres i henhold til IFRS 8. Basert på kriteriene i IFRS 8 har banken rapporteringspliktige driftssegmenter, PM (privatmarked) og BM (bedriftsmarked). Disse representerer bankvirksomheten fordelt på to kundegrupper. Generell finansiell rådgivning inngår i disse segmentene, samt inntekter knyttet til disse kundegruppene. Øvrige virksomhet presenteres samlet, og er i hovedsak knyttet til fellestjenester og plasseringer.

Regnskapsprinsipper som anvendes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som beskrevet i note 2. Fundingkostnader er ufordelt.
Banken har kun virksomhet i Norge. Bankens øverste beslutningstaker er administrerende banksjef.

Resultat	2014			
	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto rente- og kredittprov. innt.	67.399	51.198	-22.452	96.145
Netto provisjonsinntekter	6.170	3.314	14.638	24.122
Inntekter verdipapirer			833	833
Andre inntekter			1.100	1.100
Sum andre driftsinntekter	6.170	3.314	16.571	26.055
Sum driftskostnader			61.359	61.359
Av- og nedskrivninger			1.783	1.783
Resultat før tap				59.058
Tap på utlån	2.819	11.327		14.146
Gevinst aksjer			1.467	1.467
Resultat før skatt				46.379
Balanse	PM	BM	Ufordelt	Total
Brutto utlån	2.761.456	1.499.412		4.260.868
Individuelle nedskrivninger	6.650	2.600		9.250
Gruppevise nedskrivninger	4.142	16.246		20.388
Utlån til kunder	2.750.664	1.480.566	0	4.231.230
Øvrige eiendeler			1.053.727	1.053.727
Sum eiendeler	2.750.664	1.480.566	1.053.727	5.284.957
Innskudd	2.066.436	1.661.725		3.728.161
Øvrig gjeld og egenkapital			1.556.796	1.556.796
Sum gjeld og egenkapital	2.066.436	1.661.725	1.556.796	5.284.957
Resultat	2013			
	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto rente- og kredittprov. innt.	69.793	45.444	-22.451	92.786
Netto provisjonsinntekter	6.017	3.296	9.891	19.204
Inntekter verdipapirer			6.601	6.601
Andre inntekter			1.216	1.216
Sum andre driftsinntekter	6.017	3.296	17.708	27.021
Sum driftskostnader			59.558	59.558
Av- og nedskrivninger			1.784	1.784
Resultat før tap				58.465
Tap på utlån	4.679	18.714		23.393
Gevinst aksjer			1.340	1.340
Resultat før skatt				36.412
Balanse	PM	BM	Ufordelt	Total
Brutto utlån	2.675.453	1.489.951		4.165.404
Individuelle nedskrivninger	8.150	4.600		12.750
Gruppevise nedskrivninger	4.013	14.175		18.188
Utlån til kunder	2.663.290	1.471.176		4.134.466
Øvrige eiendeler			516.985	516.985
Sum eiendeler	2.663.290	1.471.176	516.985	4.651.451
Innskudd	1.935.566	1.278.217		3.213.783
Øvrig gjeld og egenkapital			1.437.669	1.437.669
Sum gjeld og egenkapital	1.935.566	1.278.217	1.437.669	4.651.451

Note 5 Kapitalstyring og kapitaldekning

Kapitalstyring

Banken har følgende målsetninger for kapitalstyringen:

- 1) Overholde eksterne krav til kapitaldekning fastsatt av regulerende myndigheter.
- 2) Sikre bankens evne til å fortsette som en solid frittstående bank
- 3) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase for å understøtte utviklingen av bankens virksomhet
- 4) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase til at denne bidrar til at prisen på bankens egen finansiering blir på et akseptabelt nivå
- 5) For å oppnå disse målsetningene har banken satt en målsetning om til enhver tid å ha en kjernekapitaldekning på minimum 14,5 %

Bankens kapitaldekning målt ved ansvarlig kapital over beregningsgrunnlaget for kapitaldekning må utgjøre minst 9 prosent. Banken har fra etableringstidspunktet hatt en tilstrekkelig kapitaldekning.

Fondsobligasjon pålydende 40 mill skal innfris i februar 2015 og er ikke klassifisert som en del av ansvarlig kapital.

Ansvarlig kapital	31.12.14	31.12.13
Sparebankens fond	278.898	253.167
Overkursfond	766	766
Utjevningfond	243	90
Gavefond		2.000
Annen egenkapital	19.608	12.231
Egenkapitalbevis	68.790	68.790
-Egeneide egenkapitalbevis	-509	-1.335
Fradrag i egenkapital *)	-8.207	
Sum ren kjernekapital	359.589	335.709
Fondsobligasjoner	125.000	120.000
50 % av medlemsinnskudd i kredittforeninger		75
-Fradrag i kjernekapitalen		-11.445
Avsatt utbytte klassifisert som egenkapital		6.071
Fradrag kjernekapital *)	-21.247	
Sum kjernekapital	463.342	450.410
Ansvarlig lånekapital	25.000	-
50 % av medlemsinnskudd i kredittforeninger		75
Fradrag tilleggskapital *)	-16.414	
Netto ansvarlig kapital	471.928	450.485
Beregningsgrunnlag		
Kredittrisiko -standardmetode	2.668.154	2.655.338
Operasjonell risiko	186.924	181.862
Fradrag		-23.562
Sum beregningsgrunnlag	2.855.078	2.813.638
Kapitaldekning	16,5 %	16,0 %
Kjernekapital	16,2 %	16,0 %
Ren kjernekapital	12,6 %	11,9 %

Banken utarbeider årlig et ICAAP-dokument som gir en nærmere presisering av kapitalbehovet utover over minstekravet på 9,0%.

*) Fradrag for egenkapitalinstrumenter i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering, ref. beregningsforskriften § 18. Utgjør: -45.868

Note 6 Risikostyring

Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter medfører at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimalisere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultater.

Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og etablerte systemer for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innefor alle risikoområder, herunder retningslinjer for bankens risikostyring.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring fattes normalt sett av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i Høland og Setskog Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil.

Kredittrisiko

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til off-balance finansielle instrumenter som lånetilsagn og derivater.

Se note 7-9 for en vurdering av kredit risiko

Markedsrisiko

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreads, valutakurser og aksjepriser.

Se note 12 - 15 for en vurdering av markedsrisiko

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut fra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker.

Se note 11 for en vurdering av likviditetsrisiko

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko.

Note 7 Kreditrisiko

Kreditt risiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølje, men også knyttet til bankens beholdning av obligasjoner. Bankens maksimale eksponering for kredittisiko fremgår av tabellen under.

Brutto eksponering	2014	2013
<i>Eiendeler</i>		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	175.906	49.085
Brutto utlån til kunder	4.260.867	4.165.404
Finansielle derivater	-	-
Sertifikater og obligasjoner holdt for omsetning	-	-
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi over resultatet	664.789	272.136
Andre eiendeler	-	-
Sum eiendeler	5.101.562	4.486.625
<i>Forpliktelseser</i>		
Betingede forpliktelser	235.624	222.177
Ubenyttede kreditter	226.026	268.969
Andre engasjement	-	-
Sum finansielle garantistillelser	461.650	491.146
Sum kredittisikoeksponering	5.563.212	4.977.771

Bankens maksimale eksponering for kredittisiko på låneengasjement

	2014	2013
Bokført verdi utlån (netto etter tapsavsetninger)	4.231.230	4.134.466
Garantier	235.624	222.177
Ubenyttede kreditter	226.026	268.969
Maksimal eksponering for kredittisiko	4.692.880	4.625.612

Utlån og fordring på kunder

	2014	2013
Kasse- /drifts- og brukskreditter	178.413	165.763
Byggelån	422.820	410.909
Nedbetalingslån	3.659.634	3.588.732
Sum utlån før nedskrivninger	4.260.867	4.165.404
Individuelle nedskrivninger på utlån, kreditter og garantier	-9.250	-12.750
Gruppevise nedskrivninger	-20.388	-18.188
Sum netto utlån og fordringer på kunder	4.231.229	4.134.466

Garantier

	2014	2013
Betalingsgarantier	33.999	39.940
Kontraktsgarantier	85.134	75.995
Lånegarantier	52.960	48.765
Eika Boligkreditt (EBK)	63.531	57.477
Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	-	-
Sum garantier	235.624	222.177

Eika Boligkreditt

Bankens portefølje i Eika Boligkreditt er ved utgangen av året NOK 656 mill.

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterier at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet (bolig/hytte). Videre må det være avholdt takst på eiendommen, og taksten må ikke være eldre enn 6 måneder når lånet opptas.

Garantibeløpet overfor EBK er delt:

Tapsgaranti - Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum kr. 25.000 pr. lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern.

Saksгарanti - Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Andel av felles garantiramme på 1 % av bankens totale låneportefølje ved utgangen av måneden.

EBK har også rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

Måling av kredittisiko for utlånsporteføljen

Kredittisiko oppstår som følge av at bankens kunder ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.

Hvert engasjement blir vurdert ut fra kundens økonomiske situasjon og sikkerhetsmessige dekning. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko. Risikoklassifisering skal vise bankens risiko gjennom inndeling av kunder i risikoklasser.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens engasjementsportefølje. Hvert engasjement klassifiseres i henhold til kundens tilbakebetalingsevne, sikkerhet og skjønsmessig vurdering av fremtidsutsiktene. Basert på dette får banken en indikasjon på gjeldsbetjeningsevnen i porteføljen.

Kundene klassifiseres i 5 risikogrupper hvor A representerer minst risiko og E størst risiko. Klassifiseringen synliggjør kundenes risikoeksponering for hver av faktorene økonomi og sikkerhet. Utlån prises ut fra risiko slik at lån med pant innenfor 60 % av markedsverdi har lavest rente, mens lån uten sikkerhet har den høyeste rente.

Ved vurdering av engasjement vurderes følgende:

Økonomi 50 %
Sikkerhet 50 %

	2014		2013	
	Brutto utlån	%	Brutto utlån	%
A Ingen risiko	1.145.771	26,89 %	1.018.401	24,45 %
B Lav risiko	1.960.916	46,02 %	1.836.316	44,08 %
C Normal risiko	887.064	20,82 %	909.996	21,85 %
D Normal-høy risiko	179.779	4,22 %	260.425	6,25 %
E Høy risiko	64.828	1,52 %	74.024	1,78 %
Ikke klassifisert	22.509	0,53 %	66.242	1,59 %
Total	4.260.867	100,00 %	4.165.404	100,00 %

Vårt næringsteam

Øverst fra venstre: Boy-Erik Martinsen, Hanne Wallin Haugen, Monica Gløtta, Carl-Fredrik Havnås, Hege Bakken Bergersen, John Sigurd Bjørknes og Ole-Einar Holth

Note 8 Engasjementer fordelt på kundegrupper og geografi**Fordelt etter sektor og næring**

Sektor/næring 2014	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering	% av total eksponering
A - Jordbruk, skogbruk og fiske	81.633	370	5.714	87.717	1,63 %
B - Bergverksdrift og utvinning	41.498	14.344	2.870	58.712	1,09 %
C - Industri	53.283	1.363	5.509	60.155	1,12 %
D - Elektrisitets-, gass-, damp og varmtvannsforsyning	531			531	0,01 %
E - Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	7.693	264	82	8.039	0,15 %
F - Bygge- og anleggsvirksomhet	350.233	60.697	46.347	457.277	8,50 %
G - Varehandel, reparasjon av motorvogner	166.426	10.801	31.684	208.911	3,88 %
H - Transport og lagring	25.885	7.010	3.222	36.117	0,67 %
I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	24.165		265	24.430	0,45 %
J - Informasjon og kommunikasjon	4.895	1.006	150	6.051	0,11 %
K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet	34.565		8.838	43.403	0,81 %
L - Omsetning og drift av fast eiendom	605.166	36.344	28.690	670.200	12,46 %
M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	14.713	1.008	3.222	18.943	0,35 %
N - Forretningsmessig tjenesteyting	39.614	2.090	2.204	43.908	0,82 %
O - Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	-	-	-	-	0,00 %
P - Undervisning	111			111	0,00 %
Q - Helse- og sosialtjenester	4.140	150	2	4.292	0,08 %
R - Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktivit	36.472		23.654	60.126	1,12 %
S - Annen tjenesteyting	7.831	780	543	9.154	0,17 %
T - Lønnet arbeid i private husholdninger	558			558	0,01 %
Sum næring	1.499.412	136.227	162.996	1.798.635	33,44 %
Sum person	2.761.456	99.397	63.030	2.923.883	54,36 %
Sum	4.260.868	235.624	226.026	4.722.518	
Eika Boligkreditt	656.616			656.616	12,21 %
Totalsum	4.917.484	235.624	226.026	5.379.134	100,00 %

Sektor/næring 2013	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering	% av total eksponering
A - Jordbruk, skogbruk og fiske	93.464	586	7.099	101.149	1,92 %
B - Bergverksdrift og utvinning	31.817	14.028	2.687	48.532	0,92 %
C - Industri	40.208	2.344	6.594	49.146	0,93 %
D - Elektrisitets-, gass-, damp og varmtvannsforsyning	783			783	0,01 %
E - Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	7.565	264	124	7.953	0,15 %
F - Bygge- og anleggsvirksomhet	358.765	53.391	82.720	494.876	9,39 %
G - Varehandel, reparasjon av motorvogner	166.985	13.652	30.002	210.639	4,00 %
H - Transport og lagring	24.100	6.315	2.754	33.169	0,63 %
I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	39.121		308	39.429	0,75 %
J - Informasjon og kommunikasjon	9.568	1.006	1.656	12.230	0,23 %
K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet	29.925		4.510	34.435	0,65 %
L - Omsetning og drift av fast eiendom	607.519	34.970	52.905	695.394	13,19 %
M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	13.645	1.360	1.837	16.842	0,32 %
N - Forretningsmessig tjenesteyting	27.585	2.064	5.043	34.692	0,66 %
O - Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	-	-	-	-	0,00 %
P - Undervisning	293			293	0,01 %
Q - Helse- og sosialtjenester	6.534	150	-	6.684	0,13 %
R - Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktivit	28.086		842	28.928	0,55 %
S - Annen tjenesteyting	8.053	780	627	9.460	0,18 %
T - Lønnet arbeid i private husholdninger	640			640	0,01 %
Sum næring	1.494.655	130.910	199.708	1.825.273	34,63 %
Sum person	2.670.749	91.267	69.261	2.831.277	53,71 %
Sum	4.165.404	222.177	268.969	4.656.550	
Eika Boligkreditt	614.831			614.831	11,66 %
Totalsum	4.780.235	222.177	268.969	5.271.381	100,00 %

Fordelt geografisk

Geografi BM 2014	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering	% av total eksponering
Aurskog-Høland	951.647	50.170	104.850	1.106.667	23,43 %
Skedsmo	135.313	22.035	11.040	168.388	3,57 %
Fet	69.068	543	7.324	76.935	1,63 %
Sørum	29.972	2.807	654	33.433	0,71 %
Akershus for øvrig	142.059	13.494	14.788	170.341	3,61 %
Oslo	78.453	27.351	6.813	112.617	2,38 %
Østfold	50.924	12.856	15.854	79.634	1,69 %
Landet for øvrig	41.975	6.971	1.673	50.619	1,07 %
Sum næring	1.499.411	136.227	162.996	1.798.634	38,09 %

Geografi PM 2014	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering	% av total eksponering
Aurskog-Høland	1.801.663	67.989	43.606	1.913.258	40,51 %
Skedsmo	78.430		5.928	84.358	1,79 %
Fet	104.297	278	2.186	106.761	2,26 %
Sørum	31.822	21.614	224	53.660	1,14 %
Akershus for øvrig	238.193	6.562	3.569	248.324	5,26 %
Oslo	235.651		4.196	239.847	5,08 %
Østfold	134.283	280	2.901	137.464	2,91 %
Landet for øvrig	129.971	2.674	217	132.862	2,81 %
Utland	7.147	-	203	7.350	0,16 %
Sum person	2.761.457	99.397	63.030	2.923.884	61,91 %

Totalsum	4.260.868	235.624	226.026	4.722.518	100,00 %
-----------------	------------------	----------------	----------------	------------------	-----------------

Geografi BM 2013	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering	% av total eksponering
Aurskog-Høland	943.399	42.133	116.835	1.102.367	23,67 %
Skedsmo	82.853	16.723	26.921	126.497	2,72 %
Fet	67.784	1.595	13.499	82.878	1,78 %
Sørum	30.313	2.724	1.001	34.038	0,73 %
Akershus for øvrig	104.692	12.894	13.944	131.530	2,82 %
Oslo	158.554	39.725	16.749	215.028	4,62 %
Østfold	52.556	12.025	9.616	74.197	1,59 %
Landet for øvrig	42.616	3.090	1.143	46.849	1,01 %
Sum næring	1.482.767	130.909	199.708	1.813.384	38,94 %

Geografi PM 2013	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering	% av total eksponering
Aurskog-Høland	1.745.350	62.897	48.733	1.856.980	39,88 %
Skedsmo	64.850		1.442	66.292	1,42 %
Fet	103.833	278	2.449	106.560	2,29 %
Sørum	41.543	20.017	309	61.869	1,33 %
Akershus for øvrig	239.591	5.287	8.621	253.499	5,44 %
Oslo	226.654		6.082	232.736	5,00 %
Østfold	123.614	280	988	124.882	2,68 %
Landet for øvrig	124.166	2.509	446	127.121	2,73 %
Utland	13.036		191	13.227	0,28 %
Sum person	2.682.637	91.268	69.261	2.843.166	61,06 %
Totalsum	4.165.404	222.177	268.969	4.656.550	100,00 %

Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegruppe

2014	Brutto nedskrevne engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto nedskrevne engasjementer
Personmarked	14.445	6.650	7.795
Offentlig forvaltning			-
Primærnæring			-
Industri og bergverk			-
Kraftforsyning/ Bygg og anlegg	15.266	1.000	14.266
Varehandel/ Restaurant og hotell	1.848	1.600	248
Forretningsmessige tjenesteyting/ Eiendomsdrift			-
Transport			-
Tjenesteytende næringer			-
Sum	31.559	9.250	22.309

2013	Brutto nedskrevne engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto nedskrevne engasjementer
Personmarked	25.453	8.150	17.303
Offentlig forvaltning			-
Primærnæring			-
Industri og bergverk			-
Kraftforsyning/ Bygg og anlegg	4.191	2.500	1.691
Varehandel/ Restaurant og hotell	5.261	2.100	3.161
Forretningsmessige tjenesteyting/ Eiendomsdrift			-
Transport			-
Tjenesteytende næringer			-
Sum	34.905	12.750	22.155

Misligholdte lån og tapsutsatte lån	2014	2013	2012	2011	2010
Sum misligholdte lån PM over 90 dager	32.383	14.107	48.298	64.292	76.198
Sum misligholdte lån BM over 90 dager	15.286	35.481	15.644	2.468	5.923
-Individuelle nedskrivninger på misligholdte lån	5.515	6.150	6.606	4.741	5.566
Sum misligholdte lån etter nedskrivninger	42.154	43.438	57.336	62.019	76.555
Øvrige tapsutsatte lån PM før nedskrivninger	6.324	4.235	3.361	1.294	
Øvrige tapsutsatte lån BM før nedskrivninger	17.165	17.564	5.155	30.036	21.014
-Individuelle nedskrivninger på tapsutsatt lån	3.735	6.600	5.550	18.715	13.615
Øvrige tapsutsatte lån etter nedskrivninger	19.754	15.199	2.966	12.615	7.399

Alderfordeling på misligholdte engasjement, netto etter nedskrivning

	2014	2013	2012	2011
1 - 30 dager	27.851	35.453		
31 - 60 dager	7.294	5.853		
61 - 90 dager	1.126	4.698		
91-120 dager	1.899	1.228	191	3.988
121 - 180 dager	3.103	5.478	2.575	9.254
181- 271 dager	805	10.806	3.627	10.285
over 271 dager	36.347	25.926	50.943	38.492
Sum	78.425	89.442	57.336	62.019

Note 10 Nedskrivninger og tap på utlån

Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	2014	2013
Endringer i individuelle nedskrivninger		
Individuelle tapsavsetninger 01.01	12.750	12.156
-Periodens konstaterte tap, med tidligere foretatt individuelle nedskrivninger	3.500	3.391
+Økte individuelle nedskrivninger i perioden	5.500	2.500
+Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.000	1.500
-Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	6.500	15
Sum individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån 31.12	9.250	12.750
Gruppenedskrivninger på utlån		
Gruppenedskrivninger 01.01	18.188	16.031
+Periodens endringer av gruppenedskrivninger på utlån	2.200	2.157
Sum gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån 31.12	20.388	18.188
	2014	2013
Periodens tapskostnader:		
Periodens endringer i individuelle nedskrivninger	-3.500	594
+Periodens endringer i gruppenedskrivninger	2.200	2.157
+Periodens konstaterte tap med tidligere individuelle nedskrivninger	8.565	15.614
+Periodens konstaterte tap uten tidligere individuelle nedskrivninger	7.811	6.364
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	931	1.336
Periodens tapskostnader (- inngått)	14.145	23.393
Resultatførte renter på utlån der det er foretatt nedskrivning for tap		
Resultatførte renter	137	911

Last ned vår nye app!

Betale strømregningen: 15 sekunder

Nyhet!
Ny og bedre mobilbank

- med betaling og SnapCash

**HØLAND & SETSKOG
SPAREBANK**

post@hsbank.no • 63 85 70 70 • #hsbank • følg oss Facebook

Note 11 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig. Et sentralt mål er også utvikling i bankens innskuddsdekning som forteller noe om bankens grad av avhengighet av pengemarkedet.

Restløpetid for hovedposter pr. 31.12.2014

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	68.438	59.500					8.938
- herav i utenlandsk valuta	1.924						1.924
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	175.906	175.906					
Utlån til og fordringer på kunder	4.260.868	628.944	42.474	213.867	808.628	2.566.955	
Obligasjoner, sertifikater	664.789	34.612	60.186	52.209	442.292	75.490	
Øvrige eiendelsposter	144.594	144.594					
-nedskrivninger på utlån	-29.638	-29.638					
Sum eiendelsposter	5.284.957	1.013.918	102.660	266.076	1.250.920	2.642.445	10.862
- herav i utenlandsk valuta							
Gjeld til kredittinstitusjoner	46						46
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.728.161		57.880				3.670.281
Gjeld stiftet ved utsted. av verdipapirer	982.399		149.399	233.000	600.000		
Øvrig gjeld med restløpetid	2.957				2.957		
Øvrig gjeld u/restløpetid	44.929						44.929
Ansvarlig lånekapital	150.000				25.000	125.000	
Egenkapital	376.465						376.465
Sum gjeld og EK	5.284.957	-	207.279	233.000	627.957	125.000	4.091.721
- herav i utenlandsk valuta	0						
Netto likviditetseksposering i balansen		1.013.918	-104.619	33.076	622.963	2.517.445	-4.080.859
Utenom balansen							
Renteswap/bytteavtaler							

Restløpetid for hovedposter pr. 31.12.2013

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	61.968	50.805					11.163
- herav i utenlandsk valuta	2.220						2.220
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49.085	49.085					
Utlån til og fordringer på kunder	4.165.604	653.568	47.596	249.196	748.462	2.466.782	
Obligasjoner, sertifikater	272.137	2.454	10.000	1.000	215.183	43.500	
Øvrige eiendelsposter	133.595						133.595
-nedskrivninger på utlån	-30.938	-30.938					
Sum eiendelsposter	4.651.451	724.974	57.596	250.196	963.645	2.510.282	146.978
- herav i utenlandsk valuta	-2.220						-2220
Gjeld til kredittinstitusjoner	5.043			5.000			43
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.213.783	2.631.042	582.741				
Gjeld stiftet ved utsted. av verdipapirer	929.127	29.211		100.000	799.916		
Øvrig gjeld med restløpetid	782				782		
Øvrig gjeld u/restløpetid	38.865						38.865
Ansvarlig lånekapital	120.000					120.000	
Egenkapital	343.851						343.851
Sum gjeld og EK	4.651.451	2.660.253	582.741	105.000	800.698	120.000	382.759
- herav i utenlandsk valuta	0						
Netto likviditetseksposering i balansen		-1.935.279	-525.145	145.196	162.947	2.390.282	-235.781
Utenom balansen							
Renteswap/bytteavtaler							

Kreditter og byggelån er medtatt under intervallet 3 mnd til 1 år.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året var 87 % mot 77 % ved samme tid i fjor.

Totale innlån fra markedet pr. utgangen av 2014 var NOK 942 mill.

I tillegg har banken NOK 200 mill. i kredittramme hos oppgjørsbanken DnB NOR.

I tillegg har banken pr. 31.12.14 ledig ramme i Norges Bank på NOK 40 mill.

Likviditetsindikator 1 og 2 er henholdsvis 112,66 og 121,56

LCR er 212 ved årsskiftet

Likviditetssituasjonen karakteriseres som tilfredsstillende for banken.

Note 12 Renterisiko

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Post i balansen pr. 31.12.2014	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	68.438	59.500					8.938
- herav i utenlandsk valuta	1.924						1.924
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	175.906	175.906					
Utlån til og fordringer på kunder	4.260.868				25.000		4.235.868
Obligasjoner, sertifikater	664.789	140781	524.008				
Øvrige eiendeler	144.594						144.594
-nedskrivninger på utlån	-29.638						-29.638
Sum eiendelsposter	5.284.957	376.187	524.008	-	25.000	-	4.361.686
- herav i utlandsk valuta	1.924						
Gjeld til kredittinstitusjoner	46						46
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.728.161						3.728.161
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	982.399		982.399				
Øvrig gjeld	47.886						47.886
Ansvarlig lånekapital	150.000	75.000	75.000				
Egenkapital	376.465						376.465
Sum gjeld og EK	5.284.957	75.000	1.057.399	-	-	-	4.152.558
- herav i utlandsk valuta	0						
Netto renteeksponering i balansen		301.187	-533.391	-	25.000	-	209.128

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Post i balansen pr. 31.12.2013	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	61.968	50.805					11.163
- herav i utenlandsk valuta	0						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49.085	49.085					
Utlån til og fordringer på kunder	4.165.604				25.000		4.140.604
Obligasjoner, sertifikater	272.137	48000	224.137				
Øvrige eiendeler	133.595						133.595
-nedskrivninger på utlån	-30.938						-30.938
Sum eiendelsposter	4.651.451	147.890	224.137	-	25.000	-	4.254.424
- herav i utlandsk valuta	-2.220						
Gjeld til kredittinstitusjoner	5.043	5.000					43
Innskudd fra og gjeld til kunder	3.213.783						3.213.783
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	929.127	30.000	899.127				
Øvrig gjeld	39.647						39.647
Ansvarlig lånekapital	120.000	75.000	45.000				
Egenkapital	343.851						343.851
Sum gjeld og EK	4.651.451	110.000	944.127	-	-	-	3.597.324
- herav i utlandsk valuta	0						
Netto renteeksponering i balansen		37.890	-719.990	-	25.000	-	657.100

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

Rentefølsomhet

Bankens netto resultat effekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med +1 % ville vært NOK 2,7 mill pr. 31.12.2014 mot NOK 2,4 mill ved forrige årsskifte.

Beregningen er gjort med utgangspunktet i bankens posisjoner på og utenfor balansen.

Note 13 Valutarisiko

Banken har kun en mindre kontantbeholdning i forbindelse med kjøp og salg av reise valuta, men har ellers ingen aktiva- eller passiva poster i utenlandsk valuta pr. 31.12.

Banken har formidlet valutalån gjennom annen bank til kunder som ønsker lån i utenlandsk valuta.

Bankens risiko i forbindelse med valutalån til kunder er ubetydelig idet disse har gode pantesikkerheter.

Note 14 Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablerte rammer for investeringer. Investeringer utover rammen skal godkjennes av bankens styre.

Note 15 Finansielle derivater

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette medfører begrenset eksponering mot endringer i markedsrente se note 12. For engasjementer inngått i fast rente anvender banken finansielle derivater til å balansere bankens renterisiko.

Valuta- og renterelaterte instrumenter benyttes for å minimere valuta- og renterisiko på bankens utlån til kunder og innlån fra kapitalmarkedet.

Note 16 Renteinntekter

	2014			2013		
	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi	Totalt	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi	Totalt
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.918			1.061		1.061
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder:	219.273			204.484		204.484
Renter av nedskrevne engasjementer				-		-
Renter og lign. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		13.555			12.008	12.008
Renteinntekter og lignende inntekter *)	221.191	13.555	234.746	205.545	12.008	217.553
*) Herav inntektsførte renter på nedskrevne lån						
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	1.031			2.003		2.003
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder:	100.780			88.481		88.481
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer:	27.745			24.949		24.949
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital:	6.951			6.989		6.989
Renter og lignende kostnader på finansielle derivater, ordinær virksomhet				-		-
Avgift Sparebankenes sikringsfond	2.094			2.346		2.346
Rentekostnader og lignende kostnader	138.601		138.601	124.768		124.768
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	82.590	13.555	96.145	80.777	12.008	92.785

Note 17 andre inntekter

(NOK 1.000)	2014	2013
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer*)	2.741	3.692
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	385	-425
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	3.126	3.267
	2014	2013
Forsikring	8.956	6.947
Kredittformidling	5.946	3.484
Verdipapiriromsetning og forvaltning	1.321	1.001
Gebyr fra betalingsformidling/interbankgebyr	8.893	8.443
Garantiprovisjon	2.861	2.728
Andre provisjoner og gebyrer	628	791
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	28.605	23.394
	2014	2013
Gebyr betalingsformidling/interbankgebyr debet	3.045	2.702
Andre provisjoner og gebyrer	1.438	1.488
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4.483	4.190
	2014	2013
Verdiendring aksjer og egenkapitalbevis	1.180	1.409
Verdiendring obligasjoner	-2.855	-831
Realiseret kursgevinst/-tap obligasjoner	497	831
Verdiendring finansielle derivater	-2.175	827
Kursgevinst/-tap valuta	1.060	1.099
Netto verdiendringer og gevinst/tap av valuta og verdipapirer	-2.293	3.335
	2014	2013
Gevinst finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	1.467	1.340
Realisert gevinst finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	1.467	1.340
	2014	2013
Driftsinntekter faste eiendommer	1.069	1.186
Øvrige driftsinntekter	31	30
Andre driftsinntekter	1.100	1.216

Note 18 Lønn, pensjon og sosiale kostnader

Lønnskostnader	2014	2013
Lønninger	22.372	21.948
Pensjonskostnader	2.836	2.879
Sosiale kostnader	6.131	5.592
Sum	31.339	30.419

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2014 var 39,9. Tilsvarende tall for 2013 var 39,6.

Note 19 Andre driftskostnader

	2014	2013
Kostnader revisjon	526	526
Kostnader leide lokaler	1.878	1.980
Eksterne tjenester utenom forretningsdrift	1.612	1.088
Andre kontingenter	495	662
Driftskostnader faste eiendommer	3.347	2.880
Andre kostnader	4.598	4.018
Sum	12.456	11.154

Revisjonskostnader	2014	2013
Revisjon	450	450
Likningspapirer	31	37
Rådgivning	45	39
Totalt honorar revisjon inkl. mva.	526	526

Note 20 Skattekostnad og utsatt skattefordel

	2014	2013
Resultat før skattekostnad	46.379	36.412
Permanente forskjeller	424	2.369
Aksjeutbytte	-2.735	-3.688
Verdiendring aksjer	-2.926	-2.747
Resultat tilknyttet selskap	-385	1.146
Endring i midlertidige forskjeller	1.073	-1.467
Årets skattegrunnlag	41.830	32.025
Betalbar skatt	12.193	9.767
Endring utsatt skatt	-193	-320
For mye avsatt forrige år	-175	-153
Årets skattekostnad	11.825	9.294
Effektiv skattesats	25,5 %	25,5 %
<i>Grunnlag utsatt skatt</i>		
Driftsmidler	949	799
Andre verdipapirer	51	2.454
Pensjonsforpliktelse	-12.495	-5.164
Gevinst og tapskonto	1.754	2.287
Sum	-9.741	376
Beregnet utsatt skatt/utsatt skatteforpliktelse	-2.630	102

Note 21 Kategorier av finansielle instrumenter

2014	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost*	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				68.438	68.438
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				175.906	175.906
Utlån til kunder				4.231.229	4.231.229
Sertifikater og obligasjoner		664.789			664.789
Aksjer			75.152		75.152
Finansielle derivater					-
Sum eiendeler	-	664.789	75.152	4.475.573	5.215.514
Gjeld og egenkapital					
Gjeld til kredittinstitusjoner				46	46
Innskudd fra kunder				3.728.161	3.728.161
Finansielle derivater	-2.957				-2.957
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak					-
Obligasjonsgjeld				982.399	982.399
Verdipapirgjeld					-
Sum gjeld	-2.957	-	-	4.710.606	4.707.649

2013	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost*	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				61.968	61.968
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				49.085	49.085
Utlån til kunder				4.134.466	4.134.466
Sertifikater og obligasjoner		272.136			272.136
Aksjer		7.601	59.537		67.138
Finansielle derivater					-
Sum eiendeler	-	279.737	59.537	4.245.519	4.584.793
Gjeld og egenkapital					
Gjeld til kredittinstitusjoner				5.043	5.043
Innskudd fra kunder				3.213.783	3.213.783
Finansielle derivater	-781				-781
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak					-
Obligasjonsgjeld				929.127	929.127
Verdipapirgjeld					-
Sum gjeld	-781	-	-	4.147.953	4.147.172

Note 22 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost

	31. desember 2014		31. desember 2013	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	68.438	68.438	61.968	61.968
Utlån og fordringer kredittinstitusjoner	175.906	175.906	49.085	49.085
Utlån og fordringer	4.260.867	4.257.970	4.134.466	4.134.344
Forpliktelser bokført til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner	46	46	5.043	5.043
Innskudd	3.728.161	3.728.161	3.213.783	3.213.783
Verdipapirgjeld	982.399	988.413	929.127	935.254
Ansvarlig lånekapital	150.000	152.518	120.000	122.218
Leverandørgjeld og andre forpliktelser	44.929	44.929	38.865	38.865

Utlån til og fordringer på kunder

For finansielle instrumenter med kort løpetid (mindre enn tre måneder) forutsettes bokført verdi å representere virkelig verdi. Denne forutsetningen er også benyttet for innskudd og sparekontoer uten bestemt løpetid.

Utlån til/innskudd fra kunder verdsatt til amortisert kost, inkluderer utlån og innskudd med flytende rente. Utlån og innskudd med flytende rente blir justert ved rente endringer i markedet samt ved endring i kredittrisiko. Banken vurderer derfor virkelig verdi på slike produkter til å være tilnærmet lik balansført verdi. Utlån som ikke tilfredsstiller denne repriseringsforutsetningen, blir individuelt verdsatt til virkelig verdi per balansedagen. Eventuelle mer- eller mindreverdi som vil oppstå innenfor en eventuell renteendringsperiode, anses ikke å utgjøre signifikant verdi for banken.

Vårt forsikringsteam

Fra venstre: Øystein Heggedal, Ann-Gunn Haugen, Jørn-Erik Sether, Aud Ø. Gangnæs og Kjell Jostein Sæther

Note 23 Finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi

Virkelig verdi og balanseført verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser:

Eiendeler bokført til virkelig verdi	31.12.2014	31.12.2013
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg		
aksjer	75.152	59.537
Finansielle eiendeler som er øremerket til virkelig verdi over resultat		
aksjer	664.789	7.601
sertifikater og obligasjoner		272.136
Finansielle eiendeler holdt for omsetning		
derivater	2.957	781

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

De forskjellige nivåene har blitt definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle.
- Nivå 2: Virkelig verdi måles med bruk av annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1.
- Nivå 3: Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input)

31. desember 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg				
aksjer			75.151	75.151
Finansielle eiendeler som er øremerket til virkelig verdi over resultat				
aksjer				-
sertifikater og obligasjoner		664.789		664.789
Finansielle eiendeler holdt for omsetning				
derivater		-2.957		-2.957

31. desember 2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg				
aksjer			59.537	59.537
Finansielle eiendeler som er øremerket til virkelig verdi over resultat				
aksjer	7.601			7.601
sertifikater og obligasjoner		272.136		272.136
Finansielle eiendeler holdt for omsetning				
derivater		-782		-782

Nedenfor vil vi beskrive hvilke prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi for finansielle instrumenter i kategori 2 og 3, dvs der observerbare markedspriser ikke er anvendt.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra meglere av obligasjoner i markedet. Verdiansettelse av obligasjoner og sertifikater blir beregnet basert på meglernes beste skjønn med hensyn til omsetningskurs på balansedagen.

Aksjer og aksjefond

Virkelig verdi på investeringer i verdipapirfond er basert på observerbare verdier på de underliggende plasseringene.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra selger av det finansielle derivatet. Markedsverdien blir beregnet med grunnlag i den midtpris det enkelte meglerforetaket fastsetter basert på aktuelle kurser i markedet på rapporteringstidspunktet.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3.

Utlån til og fordringer på kunder

Utlån til kunder med fast rente er vurdert på grunnlag av avtalt kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på rådende markedsbetingelser for tilsvarende fastrentelån. Verdi på lånet vil være mest sensitiv for endring i rentenivået og endring i kredittrisiko på kunden (særskilt bedriftskunder). Utlån til kunder som er gjenstand for nedskrivning er vurdert med utgangspunkt i sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån.

Aksjer – tilgjengelig for salg

For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg er verdsettelsen basert på vurderinger gjort på grunnlag av historisk informasjon og generell markedsutvikling for aktuelle bransjer. En endring i markedsutviklingen vil påvirke verdsettelsen av aksjene.

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2013 til 31.12.2014	Tilgjengelig for salg
Balanse 31.12.2013	59.537
Resultatført gevinst og tap i løpet av året	1.981
Kjøp	6.068
Salg/oppgjør	-4.509
Verdi endringer	12.074
Balanse per 31.12.2014	75.151

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2012 til 31.12.2013	Tilgjengelig for salg
Balanse 31.12.2012	58.108
Resultatført gevinst og tap i løpet av året	1.293
Kjøp	4.090
Salg/oppgjør	-5.502
Verdi endringer	1.548
Balanse per 31.12.2013	59.537

Note 24 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

2014	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff.rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	10.000	10.017	10.017		
Kommune/fylke	135.091	135.140	135.140		
Banker	24.003	24.211	24.211		
Obligasjoner med fortrinnsrett	458.097	459.027	459.027		
Ansvarlig lån/fondsobligasjoner	8.500	8.794	8.794		
Industri	29.500	27.600	27.600		
Sum	665.191	664.789	664.789	3,46 %	0,14

2013	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff.rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	10.000	9.972	9.972		
Kommune/fylke	30.000	30.790	30.790		
Banker	27.004	27.271	27.271		
Obligasjoner med fortrinnsrett	145.178	145.514	145.514		
Ansvarlig lån/fondsobligasjoner	22.500	22.994	22.994		
Industri	35.000	35.595	35.595		
Sum	269.682	272.136	272.136	3,09 %	0,25

Det er beregnet gjennomsnittlig effektiv rente ut fra snitt beholdning og totalt inntektsførte renter og rentesrente for hele året.

Note 25 Aksjer

Anleggsaksjer/andeler

Selskapsnavn	Org.nr	Andeler	Inngående balanse	Verdi- endring	Tilgang/ avgang	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Nordito Property AS/Nets Denmark A/S	995 400 073	4.698	117			117	117
PBS Holding AS	988 919 349	4.698	1.682		-1.682	0	0
Spama	916 148 690	140	14			14	14
Eiendomskreditt AS	979 391 285	26.850	2.732		-	2.732	2.732
Eikagruppen AS	979 319 568	310.508	24.841	12.079		23.785	36.920
EBK	885 621 252	5.276.785	25.877	-456	5.918	31.434	31.339
Hjelmeland Sparebank	937 896 581	5.000	550		-550	0	0
Oren Oil ASA (Saga Oil ASA)	988 893 501	2.600	-			260	0
North Bridge Nordic Property AS	990 029 032	8.083	528		-210	317	318
Norwat Energy Invest AS	990 835 381	9.296	86		-86	0	0
Visa Inc.		642	986	452		331	1.438
North Bridge Opportunity	991 669 884	4.420	442			442	442
Vestmarka utv. AS	992 002 913	2	-			8	0
Bjørkelangen Stasjon AS	994 010174		500			500	500
Kvinesdal Sparebank	937 894 805	11.821	1.182			1.182	1.182
BankID		95	-		150	150	150
Sum anleggsaksjer/egenkapitalbevis unotert			59.537	12.075	3.540	61.272	75.152

Utvidet resultat	2014	2013
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg:		
Eika gruppen	12.079	1.056
Eika Boligkreditt	-361	-162
Visa	452	654
Sum	12.170	1.548

Note 26 Finansielle derivater

Renterelaterte derivater:

	Gjennomsnitt beløp		Nominelt beløp		Mer-/mindreverdi	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Renteavtaler	55.000	66.000	55.000	55.000	2.957	782

Note 27 Tilknyttet selskap

2014

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Sparebankenes Eiendomsmegler Akershus AS	981 129 792	2.132	35 %	-	-	385	2.745
Bjørkelangen Torg AS	988 808 423	1.700	40 %	-	-	-	11.325
Holding 1954 AS	998 166 527	400	40 %	-	-	-	-
Sum investering i tilknyttet selskap							14.070

2013

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Sparebankenes Eiendomsmegler Akershus AS	981 129 792	2.132	35 %	-315	-	54	2.360
Bjørkelangen Torg AS	988 808 423	1.700	40 %	-	-	-319	11.325
Holding 1954 AS	998 166 527	400	40 %	-	-	-160	-
Sum investering i tilknyttet selskap							13.685

Hanne, Monica og Hege

Note 28 Varige driftsmidler

	Maskiner,biler, inventar	Investerings- eiendommer	Bygninger, andre eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2013	31.231	3.149	28.881	63.261
+ tilgang i året				-
- avgang i året				-
Akkumulert avskrivninger	24.700	1.099	8.194	33.993
Balanseført verdi 31.12.13	6.531	2.050	20.687	29.268
Anskaffelseskost 01.01.2014	31.231	3.149	28.881	63.261
+ tilgang i året	485			485
- avgang i året	281	400		681
Akkumulert avskrivninger	26.047	1.099	8.630	35.776
Balanseført verdi 31.12.14	5.388	1.650	20.251	27.289
				SUM
Avskrivninger 2014	1.347	-	436	1.783
Avskrivninger 2013	1.348	-	436	1.784

-avskrivningssats	15-30%	0-2%	0-10%
-avskrivningsmetode	lineær	lineær	lineær

Note 29 Eiendeler holdt for salg

Type eiendel:	2014	2013
Tomt, Rendalen		260
Tomt, Trysil		100
Eiendom, Båstad	5.558	5.638
Tomt, Setskog	450	
Tomt, Festningsåsen	1.800	
Sum	7.808	5.998

Note 30 Gjeld til kredittinstitusjoner

	Pålydende:	Forfall:
Bank	46	
Sum	46	

Innlån fra kredittinstitusjoner pr. 31.12.13 var på NOK 5,0 mill.

Note 31 Innskudd fra og gjeld til kunder

Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2014 var på 2,81 %. Renten er beregnet ut fra sum rente for året i forhold til sum gjennomsnittlig innskudd. Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2013 var på 2,87 %

Innskudd fordelt etter sektor og næring	2014	2013
A - Jordbruk, skogbruk og fiske	71.680	64.286
B - Bergverksdrift og utvinning	6.314	2.074
C - Industri	94.169	53.388
D - Elektrisitets-, gass-, damp og varmtvann	38.653	46.634
E - Vannforsyning, avløps- og renovasjonsv	406	468
F - Bygge- og anleggsvirksomhet	222.140	140.509
G - Varehandel, reparasjon av motorvogner	174.050	83.851
H - Transport og lagring	54.697	62.003
I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	2.171	3.313
J - Informasjon og kommunikasjon	49.448	19.606
K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet	142.262	118.964
L - Omsetning og drift av fast eiendom	352.444	220.870
M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjeneste	106.846	102.175
N - Forretningsmessig tjenesteyting	180.420	211.592
O - Offentlig administrasjon og forsvar, og tr	9.560	32.849
P - Undervisning	2.708	2.730
Q - Helse- og sosialtjenester	22.808	19.432
R - Kulturell virksomhet, underholdning og fi	22.932	18.127
S - Annen tjenesteyting	107.195	73.901
T - Lønnet arbeid i private husholdninger	823	1.444
Sum næring	1.661.725	1.278.218
Sum person	2.066.436	1.935.565
Totalsum	3.728.161	3.213.783

Note 32 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer:

Obligasjonslån

Banken har utstedet 9 obligasjonslån på til sammen NOK 983,5 mill. pr 31.12.2014, tilsvarende størrelse pr. 31.12.2013 var NOK 929 mill.

Obligasjonslån:	Isin:	Pålydende:	Forfall:
	NO0010253230	40.000	23.02.2015
	NO0010566797	110.500	23.03.2015
	NO0010580699	173.000	24.09.2015
	NO0010656192	60.000	21.12.2015
	NO0010695125	100.000	14.06.2016
	NO0010684335	100.000	27.06.2016
	NO0010699440	100.000	16.12.2016
	NO0010699457	100.000	16.06.2017
	NO0010703218	100.000	12.02.2018
	NO0010716343	100.000	26.08.2019
Verdijusteringer		-1.101	
Sum		982.399	

Resterende kostnader ved etablering og underkurs på obligasjonene utgjør NOK 1,1 mill. Beløpet er presentert som en reduksjon av forpliktelsen i balansen. Beløpet periodiseres over løpetiden basert på effektiv rente.

Gjennomsnittlig rente for året for sertifikat og obligasjoner har vært 2,96 %. Renten er beregnet ut fra effektiv rentesats til enhver tid inkl. underkurs. I 2013 var gjennomsnittlig rente 2,67 %

Note 33 Annen gjeld

	2014	2013
Bankremisser	480	1.158
BBS/avregningstranser	161	1.826
Skattetrekk	1.219	1.459
Øvrig gjeld	4.794	7.234
Avsatt til gaver	4.276	2.940
Sum annen gjeld	10.930	14.617

Note 34 Pensjonsforpliktelser

De ansatt i Høland og Setskog Sparebank omfattes av pensjonsordninger som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser. Banken har pensjonsforpliktelse overfor 45 aktive, 8 pensjonister og 1 ufør pr. nyttår. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved nådd pensjonsalder.

Beregning av pensjonsforpliktelsen utføres av ekstern aktuar, og er basert på actuarielle forutsetninger som gjelder alle pensjonsordninger.

Bankens pensjonsordning oppfylder kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Gammel AFP ordning ble i februar 2010 vedtatt avvirket og det var kun mulig å gå av etter den gamle ordningen fram til 31.12.2010. Gjenværende avsetning gjelder bankens egenandel for personer som er førtidspensjonert i den gamle ordningen.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premien i ordningen var i 2013 fastsatt til 2,00 % av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Pensjonsforpliktelse	2014	2013
Påløpene pensjonsforpliktelse	-55.384	-43.568
Verdi pensjonsmidler	<u>42.889</u>	<u>38.404</u>
Faktisk netto forpliktelse	-12.495	-5.164
Ikke resultatført estimatavvik		
Arbeidsgiveravgift		
Pensjonsforpliktelse	<u>-12.495</u>	<u>-5.164</u>
Regnskapsført forpliktelse 01.01	-5.164	-
Pensjonskostnad	-3.159	-3.110
Totalt innbetalt (inkl. omkostninger)	4.724	3.216
Utbetalt over drift	506	686
Estimatavvik i perioden over OCI	-9.402	262
Regnskapsført forpliktelse 31.12	-12.495	1.054

Årets netto pensjonskostnad fremkommer som følger:

	2014	2013
Årets pensjonsopptjening	1.663	2.947
Rentekostnad	103	163
Pensjonskostnad inkludert i resultat	1.766	3.110
Netto pensjonskostnad	1.766	3.110
Arbeidsgiveravgift	303	
Pensjonskostnad ytelsespensjon	2.069	3.110
Kostnader AFP	766	923
Pensjonskostnader i regnskapet	2.835	4.033

Estimatavvik (brutto) i perioden over OCI	-9.403	-262
--	---------------	-------------

	2014	2013
Diskonteringsrente	2,30 %	4,10 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,30 %	4,10 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	3,75 %
Regulering av løpende pensjon		
Regulering av grunnbeløp	2,50 %	3,50 %
Dødlighetstabell	K2013BE	K2013BE
Uføretabell	IR02	IR02
AFP uttak		
Forventet frivillig avgang før 50 år-nedtrapping / etter 50 år	0	0

Note 35 Ansvarlig lånekapital

	2014 Isin	Opptatt år	Forfall	Rentetype	Rentesats	Beløp
Fondsobligasjonslån	NO0010641913	2012	Evigvarende	Flytende	7,04 %	75.000
Fondsobligasjonslån	NO0010727944	2014	Evigvarende	Flytende	4,80 %	50.000
Ansvarlig lån	NO0010725187	2014	16.12.1924	Flytende	3,41 %	25.000
Sum						150.000

	2013 Isin	Opptatt år	Forfall	Rentetype	Rentesats	Beløp
Fondsobligasjonslån	NO0010253230	2005	Evigvarende	Flytende	3,14 %	40.000
Fondsobligasjonslån	NO0010250731	2004	Evigvarende	Flytende	3,86 %	5.000
Fondsobligasjonslån	NO0010641913	2012	Evigvarende	Flytende	7,11 %	75.000
Sum						120.000

Banken tok opp et fondsobligasjonslån på NOK 50 mill i 2014, lånet har første call i 2019.

Det skal erstatte fondsobligasjonslånet på NOK 5 mill som hadde forfall i 2014 og fondsobligasjonslånet på NOK 40 mill som har call i februar 2015.

Fondsobligasjonslån på NOK 75 mill som ble tatt opp i 2012 er evigvarende med første call i 2017.

Lånene er evigvarende og er bokført til nominell verdi med fradrag av periodisert underkurs

Banken tok også opp et ansvarlig lån på NOK 25 mill i desember 2014, lånet har forfall i desember 2024.

Note 36 Egenkapital

Egenkapitabeveiseiernes andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkursfond og utjevningfond. Utjevningfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemisjon. Øvrig egenkapital er sparebankens fond, gavefond, fond for verdiendringer, fond for vurderingsforskjeller og annen egenkapital. Annen egenkapital

inkluderer bl.a. fond for urealiserte gevinster og utgjør tilsammen NOK 19,6 mill per 31.12.2014 og NOK 14,3 mill, per 31.12.2013.

Note 37 Betingede forpliktelser

Garantier

	2014	2013
Betalingsgarantier	33.999	39.940
Kontraktsgarantier	85.134	75.995
Lånegarantier	52.960	48.765
Garantiansvar Eika Boligkreditt	63.531	57.477
Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	-	-
Sum	235.624	222.177

Rammeavtale med Eika Boligkreditt

Høland og Setskog Sparebank har sammen med øvrige Eikabankene en likviditetsforpliktelse som er lik EBK's likviditetsbehov for de kommende 12 mndr., beregnet ut fra forfall av obligasjoner i perioden.

Pr. 31.12.2014 var forpliktelsen på NOK 0

For øvrige forpliktelser. Se note 7.

Note 38 Egenkapitalbevis og egenkapitalbevisiere

Egenkapitalbevis	2014	2013
Egenkapitalbevis	68.790	68.790
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-509	-1.335
Overkursfond, bokført verdi	766	766
Utjevningsfond	243	91

20 største eiere

Etternavn	Fornavn	Antall egenkapitalbevis	Andel %
Taae	Finn Jørgen	24.900	3,62 %
Høland og Setskog Elverk		20.000	2,91 %
Eikagruppen AS		18.700	2,72 %
Philibert	Thomas Christian	13.000	1,89 %
Søby	Birger	12.820	1,86 %
Bunæs	Bente Bjerkek	12.500	1,82 %
Holmedahl	Olav	11.550	1,68 %
Verdipapirfondet Eika utbytte		11.464	1,67 %
Bolstad	Tove Magnæs	11.400	1,66 %
Rogstad	Jon Oddvar	11.400	1,66 %
Jens J. Fallet Invest AS		10.600	1,54 %
Holmbro	Bjørn Eilert	10.100	1,47 %
Berger Eiendom AS		10.000	1,45 %
Malmag Capital AS		10.000	1,45 %
Nordby	Kari	10.000	1,45 %
Dahl	Narve	9.600	1,40 %
Bjerkheim dødsbo	Odd Tore	9.000	1,31 %
Møller	Jon Henrik	8.500	1,24 %
Sundby	Steinar Gabriel	8.100	1,18 %
Orkdal Sparebank		8.000	1,16 %
Sum 20 største		241.634	35,13 %
Egne egenkapitalbevis		5.095	0,74 %
Sum øvrige eiere		441.171	64,13 %
Sum totalt		687.900	100 %

Egenkapitalbevisene er pålydende kr 100. Pr. 31.12.14 var det 543 egenkapitalbevisiere.

Egenkapitalbevis eiet av medlemmer i forstanderskapet, kontrollkomiteen, styret, adm. banksjef og andre ledende personer pr. 31.12.14.

Etternavn	Fornavn	Verv	Antall egenkapitalbevis	Andel %
Bolstad	Tove M.	Forstanderskapet	11.400	1,66 %
Frøshaug	Geir	Forstanderskapet	4.850	0,71 %
Havnås		Forstanderskapet	4.000	0,58 %
Lien	Toril Marie	Forstanderskapet	2.000	0,29 %
Havnås	Carl Fredrik	Forstanderskapet	1.655	0,24 %
Wiel	Mads	Forstanderskapet	1.300	0,19 %
Kolstad	Sven Henrik	Forstanderskapet	500	0,07 %
Gangnæs	Aud Ø.	Forstanderskapet	500	0,07 %
Børresen	Halvor	Forstanderskapet	200	0,03 %
Martinsen	Boy Erik W.	Forstanderskapet	100	0,01 %
Veiby	Mariann H.	Forstanderskapet	68	0,01 %
Halvorsrud	Lillian	Forstanderskapet	68	0,01 %
Enger	Sigurd	Kontrollkomiteen	200	0,03 %
Haugen	Ane	Styret	900	0,13 %
Bergsjø	Jarle	Styret	600	0,09 %
Hidle	Siri	Styret	500	0,07 %
Udnesseter	John-Ivar	Styret	100	0,01 %
Heggedal	Øystein	Styret	68	0,01 %
Krogstad	Åsmund	Styret	50	0,01 %
Bjørknes	John Sigurd	Adm. banksjef	1.400	0,20 %

For de egenkapitalbevis som er nevnt over er også egenkapitalbevis eiet av ektefelle, mindreårige barn eller foretak der noen av disse har bestemmende innflytelse medregnet.

Note 39 Fortjeneste pr. egenkapitalbevis

	2014	2013
Fortjeneste pr. egenkapitalbevis	10,72	9,07

Egenkapitalbevisbrøken var 21,43 % pr. 31.12.2014.

Utbytte blir utbetalt med **NOK 10,50** pr egenkapitalbevis for 2014.

Resultat pr. egenkapitalbevis fremkommer ved å multiplisere årets netto resultat etter fradrag av ikke realiserte poster med egenkapitalbevisbrøken på 21,43 % og dividere dette resultat på antall egenkapitalbevis.

Jfr. note 17 og 36

Note 40 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser som har innvirkning på bankens regnskap etter 31.12.2014.

Note 41 Transaksjoner med nærstående parter

Bjørkelangen Torg AS, Sparebankenes Eiendomsmegler Akershus AS og Holding 1954 AS er definert som nærstående parter. Høland og Setskog Sparebank har ikke hatt transaksjoner knyttet til disse i 2014.

De fleste av våre ansatte på Islandstur!

Note 42 Ytelser til ledende personer

Administrerende banksjef har samme pensjonsordning som gjelder generelt i banken. Ingen ansatte eller tillitsvalgte har avtale om etterlønn ved fratredelse eller egen særskilt avtale om vilkår for oppsigelse. Under gitte betingelser er det en generell bonusordning i banken som i 2014 totalt var på NOK 0,7 mill. Adm. banksjef er ikke omfattet av bonusordningen.

Oppgitte beløp er totalt for hele året eller for ansettelsesperioden hvis kortere.

	Samlede utgifter til lønn og annen godtgjørelse	Herav annen godtgjørelse	Pensjons kostnad	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse
Administrerende banksjef	1.374	-	209	2.635
Samlet honorar til styret	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2014	2013	2014	
Styrets leder	75	83	3.414	
Styrets medlemmer for øvrig - sum	235	296	6.390	
Sum honorar og lån til styret	310	379	9.804	
Samlet honorar til kontrollkomiteen	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2014	2013	2014	
Leder (Inkl. mva.)	69	47	-	
Øvrige medlemmer	32	26	7.003	
Sum honorar og lån til kontrollkomiteen	101	73	7003	
Samlet honorar til forstanderskapet	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2014	2013	2014	
Leder	12	12	-	
Øvrige medlemmer			5.848	
Sum honorar og lån til forstanderskapet	12	12	5.848	
Samlet honorar til øvrige tillitsvalgte	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2013	2013	2014	
Øvrige tillitsvalgte	17	15	-	
Sum honorar og lån til øvrige tillitsvalgte	17	15	-	
	2014	2013		
Antall ansatte	41	42		
Antall årsverk	39,9	39,6		

Lån til styret, kontrollkomiteens medlemmer og forstanderskapsmedlemmer er til ordinære kundevilkår. Lån til ansatte under 2 mill. er til funksjonærvilkår, over 2 mill. er til ordinære kundevilkår.

Sum Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse ansatte 79.377

Rentesubsidiering i forhold til normale lånevilkår til kunder utgjør ca. NOK 0,12 mill.

Til forstanderskapet i Høland og Setskog Sparebank

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Høland og Setskog Sparebank. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stilling til Høland og Setskog Sparebank per 31. desember 2014 og av bankens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringssskikk i Norge.

Oslo, den 12. februar 2015

BDO AS

Inge Soteland

Statsautorisert revisor

HØLAND & SETSKOG SPAREBANK

SIDEN 1849

ÅRSBERETNING

FRA

KONTROLLKOMITEEN I HØLAND OG SETSKOG SPAREBANK

Kontrollkomiteen i Høland Sparebank har i møte den 12. februar 2015 avgitt slik årsberetning:

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med bankens virksomhet for å påse at den er drevet i samsvar med sparebankloven, bankens vedtekter og andre bestemmelser banken har plikt til å rette seg etter.

Kontrollkomiteen har i kvartalsvise møter gjennomgått styrets protokoller og for øvrig foretatt de undersøkelser sparebankloven og kontrollkomiteens instruks bestemmer. I disse møtene har administrasjonen også gitt løpende informasjon om bankens drift, utsatte engasjementer, rettsvister og tapsrisiko.

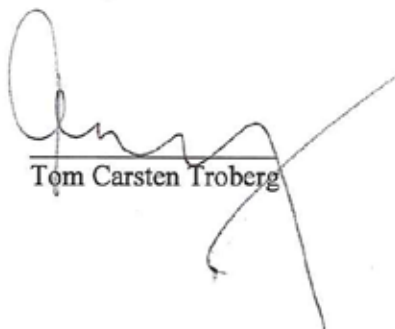
I tillegg har komiteen fått løpende informasjon om henvendelser til og fra Finanstilsynet.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap, balanse og revisors beretning – uten at dette har foranlediget bemerkninger.

Kontrollkomiteen vil anbefale at det fremlagte resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2014.

Kontrollkomiteen finner at styrets vurdering av bankens økonomiske stilling er dekkende.

Lene Malnes

Tom Carsten Troberg

Sigurd Enger

**Skjedd noe siden sist du gikk igjennom
forsikringene dine?**

Vi hjelper deg med å
ta gode valg. Kom og
ta en prat med din
rådgiver.

**HØLAND & SETSKOG
SPAREBANK**

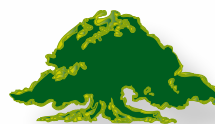
SIDEN 1849

– god å snakke med

En trygg og personlig bank

Som kunde hos oss får du god personlig rådgivning med korte beslutningsveier!

En bank behøver ikke være stor for å få gode betingelser og moderne løsninger. Vi har alt du trenger og er med deg inn i fremtiden.

HØLAND & SETSKOG
SPAREBANK

SIDEN 1849

post@hsbank.no • 63 85 70 70 • #hsbank • følg oss Facebook

#hsbank
Følg oss på

Høland og Setskog Sparebank

Pb 54, 1941 Bjørkelangen

Tlf.: 63 85 70 70

Faks: 63 85 61 40

Org.nr 937 885 822 MVA

www.hsbank.no

#hsbank